

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 500 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

DE WET VAN 22 JUNI 1959.

Commentaar op de wijzigingen van het stelsel van Scheiding van Goederen.

1. Inleiding.

De wet van 22 juni 1959 betreffende de rechten van de van goederen gescheiden vrouw sluit nauw aan bij de wet van 30 april 1958 betreffende de wederzijdse rechten en plichten van de echtgenoten.

Om te begrijpen waarom deze wetten mekaar zo vlug opvolgen, dient eerst de rechtstoestand der van goederen gescheiden vrouw, geschapen door de wet van 30 april 1958, omschreven te worden. De overgangsbepalingen zullen vervolgens onze aandacht weerhouden. Twee bijzondere ook gewijzigde onderdelen van het nieuwe huwelijksstelsel worden daarna onderzocht : de aansprakelijkheid van de man voor de niet-belegging of niet-wederbelegging van de prijs van eigen onroerende goederen toebehorende aan de vrouw en de bijdrage in de lasten van het huishouden.

2. I. De rechtstoestand der van goederen gescheiden vrouw na de wet van 30 april 1958 (1).

Voor de wet van 30 april 1958 had de van goederen gescheiden vrouw enkel «de bekwaamheid tot bestuur» (2). Behoudens de gevallen voorzien in de artikelen 1449 (de gerechtelijk van goederen gescheiden vrouw heeft het vrije beheer van haar goederen - zij kan over haar roerende goederen beschikken en ze vervreemden; de vervreemding van onroerende goederen is echter niet mogelijk zonder toestemming van de man of bij gebreke hiervan van de rechtbank) en 1536-1538 B.W. (gelijkluidende bepalingen voor de contractueel van goederen gescheiden vrouw) viel ze onder toepassing van de algemene voorschriften van het vroeger artikel 217 B.W.

Ingevolge het nieuwe artikel 214 B.W. kan in beginsel elke gehuwde vrouw alleen en op geldige wijze tot alle rechtshandelingen overgaan. De toepassing van dit beginsel is echter voor de meeste vrouwen beperkt door de machten toegekend aan de man overeenkomstig de bepalingen van het huwelijks-goederenrecht.

Zo o.a. kent het meest verspreide huwelijksstelsel van gemeen recht, de wettelijke gemeenschap alle werkelijke machten over de gemeenschap en zelfs voor

een gedeelte over de eigen goederen van de gehuwde vrouw toe aan de man. Aan de verdeling van de machten in de wettelijke gemeenschap bracht de wet van 30 april 1958 geen wijziging.

De wetgever wijzigde wel het huwelijksstelsel van scheiding van goederen : naast de volledige bekwaamheid voorzien door art. 214 B.W., kreeg de van goederen gescheiden vrouw ook algemene machten over haar eigen roerende en onroerende goederen. Met dit doel schafte art. 7 § 1 van de wet van 30 april 1958, art. 1538 B.W. af (3).

3. Aan de principiële bekwaamheid van de gehuwde vrouw wordt weliswaar door sommigen een beperking gesteld, afgeleid uit de nieuwe teksten van artikel 776, al. 1 B.W. (aanvaarding van een nalatenschap) en artikel 905 B.W. (scheiding onder levenden). Deze mening wordt algemeen aanvaard zo door de rechtsleer (4) als door de wetgever van 1959 (5).

Zoals we reeds vroeger uitlegden (6) menen we dat het hier niet gaat om het herstel van een onbekwaamheid geldend voor alle gehuwde vrouwen, welke ook hun huwelijksgoederenstelsel zij, in tegenstelling met het algemeen beginsel van artikel 214 B.W.

Onzes inziens heeft de wetgever van 1958 hier enkel de nadruk willen leggen op het belang van die handelingen en hun gevolgen in het geval dat het meest voorkomt, nl. de wettelijke gemeenschap. In dit stelsel is inderdaad een bijzondere regeling voorzien voor de lasten van die gemeenschap (artikel 1411 tot 1417 B.W.). Waar er geen gemeenschap is, is er ook geen speciale regeling van de lasten nodig, en dus ook geen reden om een bijzondere machtiging te voorzien (7).

4. Een meer gegronde beperking van de machten van de vrouw kan voortvloeien uit de uitdrukkelijke bepalingen van de huwelijkscontracten, die van kracht blijven.

Niets werd echter bepaald omtrent de toestand van de gerechtelijk van goederen gescheiden vrouw. De scheiding van goederen wordt in rechte uitgesproken op vraag van de vrouw, wanneer haar huwelijksgoed in gevaar is en wanneer de wanorde van de zaken de man doet vrezen, dat zijn goederen niet zullen volstaan

om de rechten en terugnemingen van de vrouw te waarborgen (artikel 1443 B.W.).

Vóór de wet van 1958 werd aangenomen dat de gerechtelijk van goederen gescheiden vrouw ook het vrij beheer had over haar goederen, zoals de vrouw contractueel gescheiden. Ze had enkel de machtiging van haar man, of bij gebreke hiervan, die van de rechtbank nodig voor de vervreemding van onroerende goederen.

De wet van 30 april 1958 schafte wel uitdrukkelijk artikel 1538 B.W. af, maar niet artikel 1449 B.W.

Is dit niet een vergetelheid?

Zulks werd herhaaldelijk gezegd gedurende de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 22 juni 1959 (8).

Andere argumenten kunnen nog aangevoerd worden. Eerst en vooral wordt algemeen door de rechtsleer, de eenheid van de bepalingen voor beide soorten van scheiding van goederen aangenomen (9); artikel 1449 zou dus stilzwijgend afgeschaft zijn, vermits artikel 1538, dat dezelfde bepalingen inhoudt voor de contractuele scheiding, uitdrukkelijk afgeschaft is.

Er is ook nog een argument van billijkheid. De van goederen gerechtelijk gescheiden vrouw heeft de algemene machten in feite meer nodig dan wie ook: door de uitspraak van de scheiding van goederen is immers bewezen dat de man de goederen van zijn vrouw niet met de nodige bekwaamheid of zorg heeft beheerd.

5. Zowel de mening als zou de vrouw contractueel gescheiden van goederen, volledig rechtsbekwaam zijn, als deze volgens dewelke dit ook het geval zou zijn voor de gerechtelijk van goederen gescheiden vrouw, worden bestreden door de rechtsleer en door de practici.

M. Donnay (10) en *W. Bourgaux* (11) zijn van mening dat de contractueel van goederen gescheiden vrouw, volledig rechtsbekwaam is, behoudens wat betreft de aanvaarding van een nalatenschap en het doen van een schenking. *M. Donnay* neemt geen stelling omtrent de bekwaamheid van de gerechtelijk van goederen gescheiden vrouw (12). *W. Bourgaux* meent dat ze slechts een beperkte bekwaamheid heeft.

Prof. *W. Delva* van zijn kant, is van oordeel dat niets veranderd werd aan de rechtsbekwaamheid van de van goederen gescheiden vrouw (13). Deze mening steunt hij in de eerste plaats op het, volgens hem, algemeen verbod te beschikken te kostelozen titel. Dit stelsel zou immers, zijns inziens, gelden voor alle gehuwde vrouwen welke ook hun huwelijksgoederenstelsel zij. De bepalingen van beide soorten scheidingen van goederen vormen volgens hem een geheel, maar vermits artikel 1449 niet afgeschaft werd, en men niet kan zeggen dat dit gebeurde « bij vergissing », meent hij hieruit te moeten afleiden dat ook de contractueel van goederen gescheiden vrouw niet ten bezwarenden titel haar onroerende goederen mag vervreemden. De afschaffing van artikel 1538 B.W. zou derhalve geen enkele werkelijke draagwijdte hebben. Daartoe werd enkel overgegaan omdat de tekst van dit artikel al te zeer in strijd was met de tekst van artikel 214 van de wet van 30 april 1958 en met de algemene geest van die wet.

6. Deze laatste mening werd gevolgd door de praktijk. Onder de verschillende mogelijke interpretaties hebben de notarissen en het bankwezen voorzichtigheidshalve, de meest beperkende gevolgd. Zij zijn sedert de wet van 30 april 1958 voortgegaan met het vragen van de mannelijke of gerechtelijke machtiging voor alle rechtshandelingen omtrent de onroerende goederen

toebehorende aan de, hetzij bij huwelijkscontract, hetzij gerechtelijk van goederen gescheiden vrouw. De Kamer der Notarissen van het arrondissement Brussel nam in die zin stelling op 10 juli 1958; zij werd bijgetreden door de Federatie der Notarissen op 10 januari 1959 (14).

II. De wet van 22 juni 1959.

Deze wet wil de bedoeling van de wetgever van 1958 nl. de volledige rechtsbekwaamheid van de van goederen gescheiden vrouw, en de erkenning van haar recht van beschikking over haar onroerende en roerende goederen, uitwerken en een einde stellen aan alle twijfel daaromtrent (15).

De wetgever is echter veel verder gegaan: het stelsel van de scheiding van goederen wordt helemaal omgewerkt.

7. 1. De algemene rechtsbekwaamheid van de van goederen gescheiden vrouw.

Om het gestelde doel — de opheffing van elke twijfel omtrent de rechtsbekwaamheid van de van goederen gescheiden vrouw — te bereiken, stelde het oorspronkelijk wetsvoorstel van dhr *Van Laeys* en Cs., naast de reeds bereikte verdwijning van artikel 1538 (beschikkingsrecht over de onroerende goederen), de afschaffing voor van artikel 1449 en 1536 B.W. Artikel 1449 B.W. bepaalt de rechtstoestand van de van tafel en bed gescheiden vrouw en van de gerechtelijk van goederen gescheiden vrouw. Waar de eerste de algemene rechtsbekwaamheid en alle machten over haar goederen kreeg door de wet van 20 maart 1927, zag de tweede zich slechts het vrij beheer van alle goederen en het beschikkingsrecht over haar roerende goederen erkennen. Over haar onroerende goederen mocht ze slechts beschikken mits de toestemming van haar man, of, bij gebreke hiervan, met deze van de rechtbank.

Artikel 1536 B.W. bepaalde dat de vrouw contractueel gescheiden van goederen, het volle beheer behield van haar roerende en onroerende goederen en het vrij genot had over haar inkomsten. Voor de onder het dotaal stelsel gescheiden vrouw, wordt voorgesteld haar alle machten over haar onroerende paraphernale goederen toe te kennen door de afschaffing van artikel 1576 B.W., dat voor het dotaal stelsel de weergave is van het reeds door de wet van 30 april 1958 afgeschafte artikel 1538 B.W.

De algemene beginselen van dit voorstel werden door de wetgever aangenomen, tenminste wat betreft de scheiding van goederen.

In plaats van de eenvoudige afschaffing van de artikelen 1449 en 1536, worden deze door nieuwe artikelen vervangen. Daardoor wordt in de eerste plaats vermeden dat het stelsel van de scheiding van goederen eenvoudig zou verdwijnen uit het Burgerlijk Wetboek (16).

Ook kan het inzicht van de wetgever geen aanleiding meer geven tot enige betwisting.

De nieuwe tekst van artikel 1536, samen met de vroegere afschaffing van artikel 1538 B.W. laten geen twijfel meer bestaan omtrent de algemene machten van de vrouw, gehuwd onder het stelsel van scheiding van goederen. Het nieuwe artikel 1536 zegt immers dat de vrouw « het vrije beheer en de vrije beschikking over haar roerende en onroerende goederen, alsmede het genot van haar inkomsten » heeft.

Hetzelfde doel wordt bereikt voor de vrouw, gerechtelijk gescheiden van goederen door de nieuwe tekst

van artikel 1449 B.W. « De van tafel en bed gescheiden vrouw heeft het volle genot van haar burgerrechtelijke bekwaamheid, zonder dat zij genoodzaakt is de machtiging van haar man of van de rechter te vragen. Dit geldt eveneens voor de vrouw die enkel van goederen is gescheiden ».

Toch blijven zekere uitzonderingen mogelijk : op een vraag van de heer *Orban* bevestigde de verslaggever in de Senaat, Mevr. *G. Ciselet*, dat de aanvaarding van een nalatenschap en de schenking onder levenden verder verboden blijven, ook aan de van goederen gescheiden vrouw. Dit zou het gevolg zijn van de beperkingen voorzien in de artikelen 776 en 905 B.W. (17). De verslaggever in de Kamer van Volksvertegenwoordigers deelde eveneens dit standpunt (18). Om reeds hoger aangehaalde redenen, thans bevestigd door uitdrukkelijke bepalingen omtrent de algemene machten van de van goederen gescheiden vrouw, kunnen we deze mening niet delen (19).

De rechtsbekwaamheid van de van goederen gescheiden vrouw is onzes inziens algemeen en haar machten zijn ook niet meer beperkt.

8. 2. *Het toepassingsveld van de nieuwe bepalingen van artikelen 1449 en 1536 B.W.*

Deze bepalingen zijn zeker van toepassing op de bij huwelijkscontract of door een gerechtelijke beslissing tot stand gekomen scheiding van goederen, na 6 juli 1959. De wet van 22 juni 1959 verscheen in het Staatsblad van 26 juni 1959.

Dit is eveneens het geval voor de huwelijkscontracten waarin voorzien is dat « artikel 1536 e.v. toegepast worden en de bepalingen van een wetgeving die in de toekomst terzake zullen tussenkomen » (20).

Voor de scheiding van goederen met een gemeenschap of vennootschap van aanwinsten is er geen enkele wijziging (21).

9. In de wet van 22 juni 1959 komt tevens een overgangsbepaling voor in artikel 4. Aldus heeft de wetgever het moeilijk vraagstuk onderzocht van de toepassing van opeenvolgende wetten op zekere rechtshandelingen of rechtstoestanden.

Door de gegeven oplossing zou trouwens de ganse optiek op de wetten van 30 april 1958 en 22 juni 1959 kunnen gewijzigd worden.

Volgens de algemene regel van artikel 2 B.W. heeft de nieuwe wet onmiddellijke uitwerking : een wet die een bestaande wetgeving vervangt of wijzigt, stelt een rechtsregel vast die onmiddellijk door alle belanghebbenden dient gevolgd. Dit is het gevolg van het verplichtend karakter van de wet en één der voorwaarden van de juridische vooruitgang. De reden van die onmiddellijke toepassing ligt niet in de eigen waarde van de nieuwe wet, vermoed beter te zijn dat de andere wet : ze is eerder te vinden in de noodzakelijke eenheid die moet heersen in de wetgeving van een land (22).

Twee uitzonderingen zijn mogelijk : in bepaalde gevallen kan de terugwerkende kracht uitdrukkelijk worden voorzien en in andere gevallen kan worden aangenomen dat de vroegere wetgeving verder zal toegepast worden.

De terugwerkende kracht van de wet veronderstelt de beslissing van de wetgever, dat de nieuwe wet van toepassing zal zijn op vroeger ontstane rechtstoestanden.

De verdere toepassing van de vroegere wet, niet-tegenstaande de nieuwe wetsbepalingen, wordt harerzijds aangenomen op de voortdurende gevolgen van vroeger ontstane rechtstoestanden. Dit is nl. het geval

voor de contracten : ze blijven voor hun uitvoering beheerst door de wetgeving in voege op het ogenblik van hun afsluiting. Een voorbehoud dient gemaakt op deze regel wanneer het gaat om bepalingen van openbare orde : deze zijn steeds onmiddellijk op alle contracten van toepassing.

Hoe worden deze beginselen toegepast op de wettelijke bepalingen betreffende het huwelijk en het huwelijksgoederenrecht ? Twee opvattingen worden hier vooropgesteld.

10. In een eerste opvatting wordt aangenomen dat de rechtstreekse en algemene gevolgen van alle huwelijken worden beheerst door één enkele wet, de nieuwe. Dit zal nl. het geval zijn voor de verplichtingen tussen echtgenoten en voor de algemene rechtstoestand van de gehuwde vrouw. Heel anders is de regeling voor de gevolgen van de huwelijkscontracten : deze blijven verder beheerst door de wetgeving in voege op het ogenblik van het afsluiten van het huwelijkscontract of van het huwelijk voor het stelsel van gemeen recht (23).

De algemene toepassing van deze opvatting is van aard grote verwarring en rechtsonzekerheid te stichten : door de wetten van 30 april 1958 en 22 juni 1959 werden zowel de regels betreffende de gevolgen van het huwelijk zelf gewijzigd, als bepalingen betreffende verschillende huwelijksstelsels, o.a. het stelsel van scheiding van goederen.

Het staat nu eenmaal vast dat alle vrouwen, gehuwd onder het contractueel stelsel van scheiding van goederen, de algemene rechtsbekwaamheid hebben. Verschillende varianten van de werkelijke machten zouden echter mogelijk blijven : voor de huwelijken gesloten vóór beide wetten zouden de machten verder geregeld blijven door de bijzondere bepalingen van de huwelijkscontracten of door de vroegere artikelen van het B.W. De wijzigingen aan het algemeen stelsel van de contractuele scheiding van goederen zou dus niets veranderen aan de vroegere contracten. M.a.w., de afschaffing van art. 1538 door de wet van 30 april 1958, zou enkel gelden voor de huwelijken gesloten na die datum. Voor de vroegere huwelijken blijft die bepaling van kracht.

In geval van gerechtelijke scheiding van goederen, zijn de mogelijkheden tot betwisting nog veel groter. De verslaggever van de Kamercommissie van Justitie heeft ze onderzocht. Volgens hem kan beweerd worden dat de nieuwe wet niet van toepassing is op de vroeger uitgesproken scheidingen : enerzijds op grond van het beginsel van de onveranderlijkheid van het huwelijksgoederenstelsel; anderzijds omdat de vrouwen die gerechtelijk gescheiden zijn van goederen, niet mogen bevoordeligd worden ten opzichte van de vrouwen bij huwelijkscontract gescheiden van goederen, die onder een vroeger minder voordelig stelsel zouden blijven. De tegenovergestelde houding zou ook verdedigers kunnen vinden : de gerechtelijke scheiding is souverain door de wet geregeld en de niet-terugwerkende kracht van de wetten op contractueel gebied dient ter zake niet in aanmerking genomen te worden (24).

Mevr. *G. Ciselet* deed gelden dat deze oplossing ook sociaal niet de beste zou zijn : de vrouwen waarvan de machten beperkt zijn, zouden precies deze zijn van meer gevorderde leeftijd, t.t.z. deze die de meeste geestesvrijheid en ondervinding hebben, van wie men kan veronderstellen dat ze op een normale wijze over hun goederen zullen beschikken (25).

Om aan al deze moeilijkheden een behoorlijke oplossing te geven, wordt beroep gedaan op de zgn. « overgangsbepalingen ». Een bijzondere bepaling van de wet regelt hoe de vroegere of de nieuwe wetgeving

van toepassing zal zijn op de voortbestaande rechts-toestanden. Hierin kan de wil van de echtgenoten een bepaalde positieve of negatieve rol spelen: ofwel wordt de vroegere wetgeving verder toegepast, tenzij de echtgenoten zulks niet wensen; ofwel wordt de nieuwe wet onmiddellijk toegepast, tenzij de echtgenoten de voorkeur geven aan de vroegere wetgeving.

11. Volgens een tweede opvatting dient, zowel op de gevolgen van het huwelijk zelf, als op de huwelijksstelsels, eenvoudig artikel 2 B.W. toegepast: de nieuwe wet beschikt alleen voor de toekomst.

Op deze regel bestaat, zoals gezegd, een uitzondering voor de contracten met voortgezette gevolgen. Volgens deze, algemeen aangenomen uitzondering, blijven deze contracten verder beheerst door de vorige wetgeving. Naast de bepalingen van openbare orde die hierop een uitzondering maken, zou dus een tweede algemene uitzondering gelden voor de huwelijksgoederenstelsels. De gevolgen van de huwelijksgoederenstelsels in het verleden blijven geregeld volgens de oude wetgeving. De gewijzigde regeling zal vanaf de invoetreding van de nieuwe wet van toepassing zijn op de toekomstige rechtsbetrekkingen tussen de echtgenoten en met derden.

Deze mening steunt in de eerste plaats op de overweging dat de bepalingen van de nieuwe wet vermoed worden beter te zijn dan deze van de vroegere wetgeving. Vervolgens op de overweging dat de rechtszekerheid en de algemene vooruitgang worden gediend door een eenvormige regeling terzake. De partijen kunnen echter wensen dat deze overwegingen dienen te wijken, dat die zekerheid alleen voor hen dient te bestaan en dat het beheer van hun vermogen niet mag blootgesteld worden aan verrassingen ingevoerd door nieuwe wetten. Bij gebrek aan bijzondere bepalingen dienen de rechtbanken te oordelen welke van beide belangen, het sociale of het individuele, dient de overhand te krijgen (26).

Tot op heden werd algemeen aanvaard in de rechtsleer dat bv. de wet van 30 april 1958 van toepassing is op alle huwelijken. Dit is ongetwijfeld het geval voor de nieuwe regeling van de plichten van de echtgenoten en van de algemene rechtstoestand van de gehuwde vrouw, geschapen door die wet. Ook werd echter aangenomen dat de contractueel van goederen gescheiden vrouw volledig rechtsbekwaam is, zelfs wanneer haar huwelijk vóór de wet van 30 april 1958 gesloten werd (zie voetnoot 10). Noch door de praktijk, noch door rechtsleer wordt evenmin betwist dat alle vrouwen, zelfs deze gehuwd onder gemeenschap van goederen, thans alleen en zonder enige beperking, de bedragen mogen ophalen van het spaarboekje op haar naam geopend (27). Dit vraagstuk van de toepassing van de wet in de tijd werd eenvoudig niet opgeworpen en de noodzaak van een wettelijke regeling liet zich niet voelen.

Een zelfde houding werd in Frankrijk aangenomen, ten opzichte van de wetten van 18 februari 1938 en 22 september 1942, die in grote trekken dezelfde wijzigingen doorvoerden als onze wetten van 30 april 1958 en 22 juni 1959.

12. Hoe dit ook zij, de wetgever heeft gemeend een oplossing te moeten voorzien voor alle mogelijke betwistingen. De overgangsbepaling van artikel 4 van de wet van 22 juni 1959 breidt het toepassingsveld van de nieuwe bepalingen van artikel 1449 en 1536 B.W. verder uit. Deze artikelen slaan ook op de scheidingen van goederen die vóór de invoetreding van de nieuwe wet bedongen of gerechtelijk uitge-

sproken werden. Ingeval van contractuele scheiding van goederen kunnen de echtgenoten echter binnen de zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet, bij authentieke akte hun gemeenschappelijke wil te kennen geven dat ze het stelsel van scheiding van goederen, zoals het omschreven is in hun huwelijkscontract, behouden. De wetgever gaat hier dus uit van de eerste opvatting, als zou het huwelijkscontract beheerst blijven door de wetbepalingen in voege op het ogenblik van het afsluiten van dat contract. Ten einde verwarring, rechtsonzekerheid en sociale onrechtvaardigheid te vermijden, besliste hij de nieuwe wet ook op de vroegere scheidingen van goederen toe te passen: te dien einde voorziet hij een bijzondere overgangsbepaling.

Deze overgangsbepaling (artikel 4) werd in de wet van 22 juni 1959 ingelast door een amendement van Mevr. G. Ciselet, waarvan de tekst in drie opeenvolgende versies verbeterd werd.

De eerste tekst van het amendement (28) voorzag dat de nieuwe wettelijke bepalingen van toepassing zouden zijn vanaf de inwerkingtreding van de wet « ongeacht de datum van het huwelijkscontract of van de rechterlijke beslissing waarbij de scheiding van goederen tussen de echtgenoten is uitgesproken ».

Wat de contractuele scheiding van goederen betreft, is het zeker dat deze tekst overeenstemt met de bedoeling van de meeste echtgenoten, die onder dit stelsel huwen, nl. de grootst mogelijke onafhankelijkheid van beide echtgenoten verzekeren. Dit is echter niet de enige overweging, bepalend voor de keuze van dit stelsel. De beperking van de machten van de vrouw kan evenzeer overeenstemmen met de wil van de partijen. Het was dan ook redelijk de partijen in de overgangsmaatregel een keuze te laten: ofwel de nieuwe bredere wettelijke regels, zien toepassen, ofwel de regels van hun vroeger stelsel behouden. Deze mogelijkheid wordt uitgewerkt in het tweede amendement, verduidelijkt in het derde (29).

De nieuwe bepalingen van de artikelen 1449 en 1536 zijn in het algemeen van toepassing op alle gerechtelijke en contractuele scheidingen van goederen, daterend van vóór als van na de inwerkingtreding van de wet van 1959. Uitzonderlijk en alleen in geval van contractuele scheiding van goederen, kunnen de echtgenoten de bepalingen van hun huwelijkscontract, zoals het voor hun huwelijk werd afgesloten, behouden door een gemeenschappelijke verklaring in die zin af te leggen binnen de zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet, dus vóór 6 januari 1960.

Volgens de geest van deze overgangsbepaling zal ook artikel 1538 B.W. van toepassing blijven wanneer de echtgenoten bedoelde verklaring afleggen en zal dus de van goederen gescheiden vrouw haar eigen onroerende goederen niet kunnen vervreemden, zonder de bijzondere toestemming van haar man of bij weigering zonder de toelating van de rechtbank.

13. Deze maatschappelijke wilsverklaring zal vastgelegd worden in een authentieke akte, verleden in de vorm van de huwelijkscontracten. Het gaat hier niet om een nieuw huwelijkscontract. Dit blijkt uit het voorwerp van de nieuwe akte: de vaststelling van de gemeenschappelijke wil van de partijen ten einde de bepalingen van hun vroeger gesloten huwelijkscontract te handhaven en de toepassing van de nieuwe wettelijke beschikkingen te beletten (30).

Van de algemene beginselen inzake het verlijden van authentieke akte wordt ook afgeweken: de aanwezigheid van instrumentaire getuigen is bij deze akte vereist (31). Dit volgt uit de woorden: « in de

vorm der huwelijkscontracten», ingelast in de tekst van artikel 4 op het voorstel van de heer *Nihoul* na een lange gedachtenwisseling over de aard en de draagwijdte van de bewuste akte ⁽³²⁾. Dit is onzes inziens een overbodige formaliteit.

14. Tijdens de parlementaire werkzaamheden werd ook de vraag gesteld of het beginsel van de onveranderlijkheid van de huwelijksvereenkomsten aangetast wordt door de overgangsbepaling. Op het eerste zicht zou men kunnen denken van wel. Herinneren we eraan dat de wijzigingen, die verboden zijn, deze zijn die voortvloeien uit een overeenkomst ⁽¹³⁾. Dit is hier niet het geval: de wijzigingen vloeien voort uit algemene wetsbepalingen. Ze veranderen het stelsel zelf ⁽³⁴⁾ door een van zijn voornaamste delen te herzien, nl. dit betreffende de machten — maar ze betreffen niet het onveranderlijkheidsverschijnsel ⁽³⁵⁾. Men zou kunnen beweren dat artikel 4, al. 2 hiervan wel afwijkt.

Ingevolge deze bepaling kunnen de echtgenoten gedurende de overgangsperiode van 6 maanden na de inwerkingtreding van de huidige wet beslissen dat de bepalingen van hun vroeger huwelijkscontract van kracht blijven. Door deze overeenkomst wijzigen ze de algemene geldende bepalingen betreffende de machten over hun goederen. Eerst en vooral gaat het hier hoogstens om een zeer beperkte afwijking: de keuze van de echtgenoten wordt immers beperkt tussen het behoud van de bepalingen van een vroeger contract en de aanvaarding van de nieuwe algemene regels. Vervolgens is dit ook een gevolg van een duidelijke wetsbepaling. Aan het beginsel van de onveranderlijkheid der huwelijksvereenkomsten wordt dus niet geraakt.

15. De bekendmaking voorgeschreven door artikel 4, al. 3 is dezelfde als deze voorzien voor de huwelijkscontracten. Op verzoek van de notaris of van één van de echtgenoten wordt van de verleden akte melding gemaakt in de huwelijksakte, overeenkomstig artikel 76, 10° B.W.: worden dus vermeld de datum van die akte en de naam van de notaris die de akte verleden heeft. Wordt geen melding gemaakt van de akte die afwijkt van het gemeen recht (dus die de algemene machten van de vrouw beperkt), dan kan ze niet ingeroepen worden tegen derden.

De woorden « op verzoek van de werkende notaris » werden in de tekst opgenomen ingevolge het subamendement van Mevr. *G. Ciselet* ⁽³⁶⁾. In hoofde van de notaris, gaat het om een eenvoudige mogelijkheid. Dit blijkt uit de debatten in de Senaat ⁽³⁷⁾. Zoals de heer *Rolin* terecht liet opmerken is het niet nodig van deze verklaring melding te maken in het trouwboekje — zoals de heer *Nihoul* voorstelde. De notaris moet maar een uittreksel vragen van de huwelijksakte daterend van meer dan 6 maanden na de inwerkingtreding van de huidige wet ⁽³⁸⁾.

De verslaggever van de Commissie van Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de heer *Counson*, heeft het gevaar van de onvoldoende bekendmaking onderlijnd vooral gedurende de overgangsperiode. Hij haalt nl. het volgende geval aan:

« Zodra de wet in werking is getreden, verricht een bij overeenkomst van goederen gescheiden vrouw alleen een daad die bij het vroegere artikel 1536 niet geoorloofd was. Deze daad is krachtens het eerste lid volkomen geldig. Maar vóór het verstrijken van de termijn van 6 maanden laten de echtgenoten door een notaris akte nemen van hun voornemen, overeenkomstig artikel 4, lid 2 de regeling van het vroegere artikel 1536 te behouden. Deze wilsuiting heeft niet tot gevolg dat de machten van de echtgenote van die

dag af worden beperkt, maar dat de uitbreiding van die machten met ingang van de inwerkingtreding van de nieuwe wet wordt verhinderd. Blijft de daad van beschikking die door de vrouw alleen wordt verricht dan geldig?

Het antwoord op deze vraag ligt o.i. in fine van artikel 76 van het Wetboek: « ... kunnen de van het gemene recht afwijkende bepalingen niet ingeroepen worden tegen derde personen die, onbekend met de huwelijksvoorwaarden, overeenkomsten hebben gesloten met die echtgenoten ».

De in lid 2 van onze tekst vermelde verklaring wijkt af van het eerste lid, dat het gemeen recht vormt. Indien zij na een door de echtgenote verrichte daad wordt afgelegd, is de andere partij er noodzakelijk niet van op de hoogte en kan zij dus niet tegen haar worden aangevoerd. De echtgenoten mogen daarop niet steunen om te trachten te ontsnappen aan de gevolgen van de door de vrouw verrichte daad. Aan derden kan dus daardoor geen schade worden berokkend.

Een derde mag ook de handelingsonbekwaamheid van de vrouw niet inroepen: hij is niet bevoegd om de nietigheid te doen uitspreken, die relatief is en slechts mag worden aangevoerd door de echtgenoot, door de vrouw en door hun erfgenamen. » ⁽³⁹⁾.

Het is wel betwistbaar of deze sanctie van artikel 76, 10° zo maar van toepassing is op het geval dat ons bezighoudt, en dit zonder enige bijzondere tekst.

Ook kan men zich afvragen of de vooropgestelde sanctie wel overeenstemt met de geest van deze, voorzien door artikel 76, 10°. Inderdaad, we moeten vertrekken van het standpunt dat de huwelijksakte de vermelding draagt dat een huwelijkscontract van scheiding van goederen werd verleden. Wanneer de besproken verklaring afgelegd wordt, betekent dit noodzakelijkerwijze een beperking van de machten van de vrouw. Is het een werkelijke sanctie het algemeen stelsel — van de scheiding van goederen met de nieuwe bepalingen van artikel 1536 B.W. — toe te passen, dat voordeliger is voor de vrouw? In de algemene veronderstelling van artikel 76, 10° is het andersom: het bijzonder huwelijkscontract wordt bij gebrek aan vermelding in de huwelijksakte niet toegepast en vervangen door het stelsel van de wettelijke gemeenschap, dat de machten van de vrouw beperkt.

Onzes inziens is dus een soortgelijke sanctie niet denkbaar zonder een bijzondere tekst: de afwezigheid van de vermelding van de akte bedoeld bij de overgangsbepalingen is immers een afzonderlijk geval, niet voorzien door artikel 76, 10° B.W. Er bestaat overeenstemming tussen de inhoud en de sanctie van artikel 76, 10° maar dit is niet het geval voor de overgangsbepaling. Haar inhoud is helemaal verschillend, dus moest ook een andere sanctie voorzien worden. Ze zal misschien kunnen gevonden worden in de toepassing van de algemene beginselen van artikel 1382 B.W.

16. Wanneer één van de echtgenoten handelaar is, maakt de notaris binnen de maand bij uittreksel het huwelijkscontract over aan de griffie van de Rechtbank van Koophandel van de woonplaats van de man of wanneer er geen is, aan de griffie van de burgerlijke rechtbank. Bij verzuim, kan de notaris strafrechtelijk en disciplinair vervolgd worden (artikelen 12 en 14 B.W. van K.).

De wetgever heeft de toestand niet geregeld van de echtgenoot die handelaar wordt na het verlijden van de athentieke akte waarbij het vroegere huwelijksgoederenstelsel behouden blijft. De beperkingen die er uit voortvloeien kunnen dus niet ingeroepen worden tegen

derden. De strafrechtelijke sanctie voorzien bij artikel 14 W. van K. kan evenmin toegepast worden.

De wetgever van 1959 heeft het stelsel van de scheiding van goederen nog op twee andere punten gewijzigd: de aansprakelijkheid van de man voor de niet-belegging of niet-wederbelegging van de prijs van eigen onroerende goederen, toebehorende aan de vrouw en de bijdragen in de lasten van het huishouden.

17. 3. De aansprakelijkheid voor de niet-belegging of niet-wederbelegging.

A. Het stelsel van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 1450 B.W. omschreef de verantwoordelijkheid van de man wegens de niet-belegging of niet-wederbelegging wanneer een eigen onroerend goed van de vrouw vervreemd werd. Wanneer de man zijn medewerking tot het contract niet had verleend, kon zijn verantwoordelijkheid slechts in het gedrang komen wanneer de vrouw bewees dat haar man de prijs had ontvangen of dat de ontvangen gelden tot zijn voordeel hadden gestrekt. De man werd echter vermoed de prijs te hebben ontvangen wanneer hij de verkoop had toegelaten of wanneer de verkoop met de toestemming van het gerecht in zijn aanwezigheid en met zijn toestemming doorging. Algemeen werd aangenomen dat hetgeen bepaald werd in artikel 1450 B.W. ook van toepassing was op de vervreemdingen van roerende goederen waarvoor de echtelijke machtiging vereist was (40).

Dit artikel 1450 B.W. was, niettegenstaande het voorkwam onder de wettelijke bepalingen in verband met de gerechtelijke scheiding van goederen, ook toepasselijk op de contractuele scheiding.

In dit ingewikkeld stelsel van artikel 1450 B.W. waren twee bepalingen volledig in overeenstemming met het gemeen recht inzake beheer: deze volgens welke de man verantwoordelijk was voor het gemis aan belegging of wederbelegging,

1. wanneer bewezen was dat de gelden door hem in ontvangst werden genomen;

2. wanneer het niet bewezen was dat de gelden door hem werden ontvangen, maar dat wel aangetoond werd dat ze tot zijn voordeel hadden gestrekt.

Dit bewijs kon door alle middelen geleverd worden, getuigen en vermoedens inbegrepen, welk ook het bedrag van de betwisting was, vermits het hier ging om het bewijs van een louter feit (41).

Welke was de grondslag van de andere twee uitzonderlijke bepalingen?

De bepaling van artikel 1450 al. 2 (de verantwoordelijkheid van de man wegens niet-belegging of niet-wederbelegging wanneer de verkoop gebeurde in zijn aanwezigheid en met zijn toestemming, kon aanzien worden als een gevolg van de maritale macht en de juridische onbekwaamheid van de gehuwde vrouw. De verantwoordelijkheid van de man was dus het gevolg van de hem toegekende machten (42). Zo uitgelegd, was het te begrijpen dat deze regel uitgebreid werd tot de contractuele scheiding van goederen en tot de verkopen van roerende goederen.

De grondslag van de andere uitzonderlijke bepaling van artikel 1450 al. 1: (de man is verantwoordelijk voor het niet-beleggen of niet-wederbeleggen van de prijs van het eigen onroerend goed dat de vrouw vervreemd heeft met machtiging van het gerecht, wanneer hij tot het contract zijn medewerking heeft verleend) kon niet dezelfde zijn: deze bepaling had enkel tot doel een mogelijk bedrog van de man te verhinderen.

De medewerking van de man bracht het vermoeden tot stand dat, niettegenstaande de verkoop plaats had met machtiging van het gerecht, toch beslist werd daartoe over te gaan door de man en dit in zijn eigen belang (43). Artikel 1450 al. 1 aldus begrepen, was een middel om de doeltreffendheid van het al. 2 te verwezenlijken.

18. B. De wet van 30 april 1958.

Deze wet schafte artikel 1450 B.W. niet uitdrukkelijk af. Dezelfde toestand bestaat in Frankrijk sedert de wetten van 18 februari 1938 en 22 september 1942. Twee zeer verschillende strekkingen komen voor in de Franse rechtsleer.

M. Frejaville meent dat het artikel 1450 B.W. nog steeds van kracht is, alhoewel overbodig. Sedert die wetten zou het echter één enkele regel bevatten: de man is verantwoordelijk voor de niet-belegging of niet-wederbelegging door het enkel feit dat hij zijn medewerking verleent tot het contract (44). De vrouw (of haar erfgenamen) zouden dus niet meer moeten bewijzen dat hij de gelden heeft ontvangen, voortkomend van de verkoop, of dat ze tot zijn voordeel hebben gestrekt.

L. Julliot de la Morandière (45) meent daarentegen dat deze verantwoordelijkheid van de man enkel een gevolg is van de maritale macht. Vermits zijn tussenkomst sedert de aangehaalde wetten overbodig is geworden, kan ze ook geen verantwoordelijkheid met zich brengen. Het gemeen recht blijft dus enkel van toepassing: de man zal verantwoordelijk zijn wanneer bewezen is dat hij de prijs ontving of dat deze tot zijn voordeel heeft gestrekt.

Het komt ons voor dat deze interpretatie overeenstemt met de geest van onze wet van 1958: die voorgesteld door M. Frejaville wijkt al te zeer af van de grondslag van artikel 1450 B.W. (46).

19. C. De wet van 22 juni 1959.

Ook deze mogelijke betwisting wordt opgelost door de nieuwe wet. Op voorstel van de Commissie van Justitie van de Senaat werd de afschaffing van artikel 1450 B.W. voorzien in artikel 3 van het ontwerp. Ze wordt verantwoord door de volgende overwegingen: enerzijds door het verdwijnen van de bestaansreden van artikel 1450 B.W., nl. de van goederen gescheiden vrouw mag immers voortaan vrij beschikken over al haar goederen. Anderzijds zou het behoud van deze regel in sommige gevallen de verantwoordelijkheid van de man met zich brengen, zonder enige fout of tussenkomst van zinnentwee (47).

De verslaggever van de Senaatscommissie van Justitie doet opmerken « dat deze opheffing niet belet dat de man, die de verkoopprijs van een aan zijn vrouw toebehorend goed in ontvangst neemt en te zijnen voordele gebruikt, zich daarover zal te verantwoorden hebben op grond van andere wetsbepalingen... » (48).

Welke zijn die andere wetsbepalingen? Wanneer een eigen goed van de vrouw verkocht wordt mag de man eigenlijk bedoelde sommen niet ontvangen, en het gemeen recht zou derhalve vereisen, dat de man teruggeeft wat hij aldus onrechtmatig ontving.

De rechtbank zal echter onzes inziens in de meeste gevallen kunnen aannemen dat de man verder gehouden is tot belegging en wederbelegging. Ze zal echter dienen na te gaan in ieder bijzonder geval of de man de normale beheerder is gebleven van de goederen van de vrouw, dit met haar stilzwijgende toestemming. Bestaat dit normaal beheer van goederen van de vrouw

door de man krachtens een stilzwijgende lastgeving van de vrouw, dan zal de man niet enkel verplicht zijn tot teruggave, maar zoals in het verleden, tot belegging en wederbelegging.

Deze bijzondere verplichting vindt haar oorsprong in de bijzondere aard van de stilzwijgende lastgeving, nauw verbonden aan de traditionele regel volgens dewelke de man de normale beheerder is van de goederen van zijn vrouw, zelfs bij scheiding van goederen.

Is van dit normaal beheer door de man geen sprake, dan zal de plicht tot belegging of wederbelegging verdwijnen en zal de man gehouden zijn tot eenvoudige teruggave: de man heeft een daad gesteld die niet tot zijn bevoegdheid behoort. Hij zal dan ook rekening verschuldigd zijn voor alle bestaande als verbruikte vruchten (cfr artikel 1579 B.W.).

Wanneer het niet bewezen is dat de man de gelden ontvangen heeft, voortkomende van de verkoop van eigen goederen van de vrouw, maar wel dat ze hem tot voordeel gestrekt hebben, is er eenvoudig onrechtmatige vermogensverschuiving.

Om alle betwistingen te vermijden, ware het beter geweest hier een bijzondere tekst te voorzien, vooral dan voor het geval dat het eigen goed van de vrouw verkocht werd en de man de opbrengst heeft ontvangen (49).

20. De afschaffing van artikel 1450 B.W. stelt een probleem, wanneer de echtgenoten gebruik maken van de overgangsbepaling van artikel 4 van de wet van 22 juni 1959. Luidens dit artikel mogen de echtgenoten door een gemeenschappelijke verklaring het stelsel van scheiding van goederen, zoals het omschreven is in hun huwelijkscontract voor de toekomst behouden. Blijft artikel 1450 B.W. voor die contracten bestaan, of niet?

In zijn tussenkomst in openbare vergadering van de Senaat onderzocht de heer *Nihoul* drie mogelijkheden (50):

1. de afschaffing van artikel 1450 B.W. heeft enkel betrekking op de toekomstige handelingen, waaraan de man zal deelnemen, en niet op de vroegere handelingen (51);

2. wanneer de echtgenoten de verklaring afleggen voorzien in de overgangsbepaling van artikel 4 blijven zijns inziens, de artikelen 1538 B.W. en 1450 B.W. van kracht. Deze zienswijze werd gedeeld door de heer *Rolin* en Mevr. *G. Ciselet*, verslaggever.

3. een derde mogelijkheid werd onderzocht: artikel 1450 B.W. is in geen geval toepasselijk op de huwelijkscontracten die na de inwerkingtreding van de wet van 22 juni 1959 worden gesloten, behoudens een uitdrukkelijke bepaling in tegengestelde zin in de tekst van het huwelijkscontract.

In een tweede tussenkomst op een precieze vraag van de heer *Oblin* hieromtrent, bevestigt de verslaggever, Mevr. *G. Ciselet*, de stellingen sub 1 en 3, die eigenlijk met de gestelde vraag geen uitstaans hebben (52).

21. 4. De bijdrage in de lasten van het huishouden.

Dit is het laatste domein waarin de wet van 22 juni 1959 wijzigingen heeft gebracht.

Op voorstel van de Commissie van Justitie van de Senaat werd de tweede zin van artikel 1537 B.W. afgeschaft. De bijdrage in de lasten van het huwelijk wordt voortaan bepaald door het huwelijkscontract. Wanneer er geen overeenkomst daaromtrent bestaat, is de bijdrage van de vrouw niet meer vastgesteld op

een derde van haar inkomsten. Ze zal voortaan geregeld worden overeenkomstig het gemeen recht, voorzien in artikel 218 B.W., t.t.z. volgens vermogen en staat van elke echtgenoot (53).

Deze wijziging wordt verantwoord door de tegenstrijdigheid die bestaat tussen die tweede zinsnede van artikel 1537 B.W. en het algemeen beginsel van artikel 218 B.W. (54). Deze uitleg is onvolledig. Het is thans zeker dat aan de plicht van bijdrage in de lasten van het huishouden door de nieuwe tekst van artikel 218 B.W. een eigen zelfstandig bestaan is gegeven en dat dit artikel meer is dan een eenvoudig technisch middel om de uitvoering van sommige plichten tussen echtgenoten te verwezenlijken (55). Artikel 218 B.W. vormt dus het gemeen recht.

Algemeen wordt aangenomen dat de bepalingen van artikel 218 B.W. toepasselijk zijn, onafgezien van hetgeen daaromtrent bepaald is in de huwelijkscontracten of, in voorkomend geval, in de artikelen 1537 (oud) B.W. en 1575 B.W. (56), zo o.m. wanneer deze ontoereikend zijn om te voldoen aan de vereisten van de normale gang van het huishouden. Het was dan ook niet nodig die beginselverklaring van artikel 1537 B.W. te behouden: ze kan alleen een bron van betwistingen worden.

Daarenboven werd beslist de nieuwe regel van artikel 1537 B.W. slechts in de toekomst toe te passen, in tegenstelling met de bepalingen van de artikelen 1449 en 1536 B.W., die alle scheidingen van goederen zullen beheersen (uitgenomen wanneer gebruik werd gemaakt van de verklaring voorzien in de overgangsbepaling van artikel 4).

Om dit te onderlijnen zijn de nieuwe artikelen 1449 en 1536 B.W. in dit eerste artikel en het nieuwe artikel 1537 in artikel 2 van de wet van 22 juni 1959 opgenomen. Als verantwoording voor deze houding wordt de eerbied voor de tussen de echtgenoten uitdrukkelijk of stilziggende overeenkomsten aangevoerd (57).

Ook deze regeling is van aard dat zij enkel de moeilijkheden vergroot. Alles samengenomen bestaan er voortaan vier mogelijke oplossingen voor de bijdrage in de lasten van het huishouden:

1. de vóór de wet van 22 juni 1959 gehuwde echtgenoten kunnen deze kwestie geregeld hebben door een bijzondere bepaling van hun huwelijkscontract;

2. de echtgenoten gehuwd vóór de wet van 22 juni 1959 hebben niets voorzien en dan blijft de regel van het oude artikel 1537 B.W. van toepassing: bijdrage door de vrouw tot beloop van één derde van haar inkomen;

3. ofwel zijn de echtgenoten gehuwd na de wet van 22 juni 1959 en hebben ze deze kwestie geregeld door hun huwelijkscontract;

4. ofwel bepaalt het huwelijkscontract van deze echtgenoten daaromtrent niets en is dus de algemene regel van artikel 218 B.W. van toepassing.

Men kan betwijfelen of het wel de moeite loont al deze mogelijkheden te laten bestaan in dit domein, waar een gezonde algemene regeling voorzien is. Gelukkig zijn deze beschouwingen theoretisch; zijn er moeilijkheden dan kunnen deze te allen tijde geregeld worden op grond van artikel 218 B.W. Anderzijds zijn de bepalingen van de contracten van scheiding van goederen, voorkomend in de formulierboeken van de notarissen zeer ruim. Zij voorzien immers meestal dat «de echtgenoten zullen bijdragen in de lasten van het huishouden naar hun inkomsten» (58). «In geen geval zullen de echtgenoten rekening of verantwoording moeten geven: ieder zal geacht worden zijn bijdrage dag voor dag te hebben bepaald» (59).

22. III. Het dotaal stelsel.

De wet van 30 april 1958 wijzigde geen enkele bepaling van het B.W. betreffende dit huwelijks-goederenstelsel.

De machten van beheer en genot van de vrouw op haar paraphernale goederen, waren vóór die wet dezelfde als deze van de van goederen gescheiden vrouw op haar eigen goederen. Op grond van deze gelijkheid en steunende op de algemene geest van de wet van 30 april 1958 kon aangenomen worden dat de uitdrukkelijke afschaffing van artikel 1538 B.W. ook de stilzwijgende afschaffing meebracht van artikel 1576 B.W.

Het wetsvoorstel *Van Laeys*, basis van de wet van 22 juni 1959, voorzag de afschaffing van artikel 1576 B.W.: het bevestigde dus de vooropgestelde interpretatie ⁽⁶⁰⁾.

De wet zelf van 22 juni 1959 en de voorbereidende werkzaamheden bevatten echter argumenten tegen deze stelling. De Commissie van Justitie van de Senaat heeft het voorstel op dit punt niet gevolgd: zij was van oordeel dat het beter was de nieuwe wet te beperken tot het stelsel van de scheiding van goederen alleen. Het verslag uit naam van deze commissie wijst er op dat deze beslissing weinig weerslag zal hebben in de praktijk, vermits het dotaal stelsel zeer zelden voorkomt ⁽⁶¹⁾.

Deze houding van de wetgever wordt bevestigd door de wijziging in de titel van de wet van 22 juni 1959 ⁽⁶²⁾. De vroegere voorgestelde ruime interpretatie van de machten van de vrouw onder het dotaal stelsel over haar paraphernal goederen, gesteund op de gelijkstelling met de machten van de vrouw onder dit stelsel van de scheiding van goederen, schijnt niet meer mogelijk ingevolge de bepalingen van de nieuwe wet en de toelichtingen gegeven tijdens de voorbereidende werken van deze wet.

G. BAETEMAN,

Assistent aan de Vrije Universiteit te Brussel,
Substituut Prokureur des Konings te Antwerpen.

(1) G. Baeteman: «Overzicht van de wet van 30 april 1958 betreffende de wederzijdse rechten en plichten van de echtgenoten en van enkele rechtsproblemen door haar toepassing gesteld». R.W. 1958-59, kol. 1030-1031.

(2) H. De Page en R. Dekkers: «Traité élémentaire du Droit Civil belge». Brux. Bruylant, 2e éd. T.X. 1 n° 1346 - note 2, p. 1082.

(3) In die zin M. Donnay, R.G. 1958 n° 19978, p. 281 à 284. W. Bourgaux «La loi relative aux droits et devoirs respectifs des époux». J. Trib. 1959, p. 74 n° 48.

(4) M. Donnay, R.G. n° 19978, n° 11 p. 287. Prof. W. Delva, R.W. 1958-59, kol. 326-328. W. Bourgaux, op. cit. J. Trib. 1959, p. 74, n° 48.

(5) Zie de tussenkomsten van dhr Orban en mevr. G. Ciselet, verslaggever wet van 22 juni 1959 in de Senaat, Parl. Hand. 18-3-59, blz. 620, 2e kol. en van dhr Cousson, verslaggever van dezelfde wet in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. C.R.A. van 3-6-1959, blz. 629.

(6) G. Baeteman, op. cit. R.W. 1958-59, hfdst II, 1 kol. 1032 en IV, 5 kol. 1033.

(7) Zie de reden van de wijziging van art. 776 B.W. in Parl. Besch. zitt. 57-58, 811 n° 5. Verslag van V. Tahon, blz. 14 en de franse rechtsleer aangehaald in noot (59) van onze vorige studie.

(8) Zie de toelichting van het wetsvoorstel *Van Laeys* en cs, Parl. Besch. Senaat, buitengew. zitt. 1959, n° 13. Parl. Besch. Senaat, zitt. 58-59, n° 66, verslag van mevr. Ciselet, blz. 2.

(9) H. De Page en R. Dekkers, op. cit. T.X.I. n° 1346 note (1) p. 1082. A. Van Isterbeek «Traité général de la séparation de biens contractuelle et judiciaire», Brux. 1911, n° 14, p. 19.

(10) M. Donnay, op. cit. R.G. 1958-59, n° 19979, p. 283 (3). W. Bourgaux, op. cit. J. Trib. 1959, p. 79 n° 48.

(11) M. Donnay, op. cit. R.G. 1958, n° 19979, p. 281 e.v.

(12) W. Bourgaux, op. cit. J. Trib. 1959, p. 93 n° 34.

(13) Zie Prof. W. Delva, op. cit. R.W. 1958-59, kol. 326-328.

(14) Aangehaald door mevr. G. Ciselet in haar verslag namens de Commissie van Justitie van de Senaat. Parl. Besch., Sen. zitt. 58-59, n° 66, blz. 3.

(15) Zie Parl. Besch. Sen. zitt. 58-59, n° 66. Verslag van mevr. G. Ciselet, blz. 2 en 3.

(16) Zie Parl. Besch. Sen. zitt. 58-59, n° 66, blz. 3 en 4 en de verkl. mevr. G. Ciselet, Parl. Ann. 18-3-1959, blz. 620, 2e kol.

(17) Parl. Hand. Sen. van 18-3-1959, blz. 620, 2e kol.

(18) C.R.A. 3 juni 1959, blz. 629.

(19) Zie hoger I, n° 3.

(20) Zie de tussenkomst van dhr Derbaix, Parl. Hand. Sen. van 18-3-1959, blz. 625.

(21) Parl. Besch. Kamer, zitt. 58-59, 181 n° 2. Verslag van dhr Cousson, blz. 5.

(22) Dalloz, Rep. Dr. Civil, V° Lois et Décrets, n° 140 en aangehaalde rechtsleer.

(23) P. Roubier «Les conflits de loi dans le temps», Paris, Libr. Rec.-Sirey 1933-II, p. 321, H. De Page, Traité I, 2e uitg. n° 232, blz. 287. Dalloz, Rép. de droit civil, T. III, V° Lois et décrets n° 146 et 147.

(24) Parl. Besch. Kamer, zitt. 58-59. Verslag van dhr Cousson, 181 n° 2, blz. 3.

(25) cfr. Tussenkomst van mevr. G. Ciselet, Parl. Hand., van 18 maart 1959, blz. 622, kol. 1.

(26) cfr. A. Colin et H. Capitant, «Cours élémentaire de droit civil», 10e uitg. door L. Julliot de la Morandière, Paris, Dalloz, 1950-I, n° 57 e.v., blz. 55 e.v.

(27) Art. 7 § 14 van de wet van 30 april 1958 vangt de art. 23bis, 23ter en 45 van de wet van 16 maart 1865 op de Spaar- en Lijfrentekas.

(28) Parl. Besch., Sen. zitt. 58-59, n° 95, art. 3.

(29) Parl. Besch. Sen. zitt. 58-59, n° 110 en 112.

(30) Parl. Hand. Sen. van 18 maart 1959, blz. 625.

(31) Art. 9 van de wet van 26 ventôse-5 germinal en XI (16 mars 1803), gewijzigd door de wet van 16 december 1922.

(32) Zie tussenkomsten van mevr. G. Ciselet, dhren Ligot, Van Laeys, Rolin en Nihoul en de Minister van Justitie, L. Merckiers, Parl. Hand. Senaat, 18 maart 1959, blz. 625 e.v.

(33) H. De Page en R. Dekkers, D.X. 1, n° 145 A, blz. 214.

(34) Contra, Parl. Besch. Kam. zitt. 58-59, 181 n° 2, verslag Cousson, blz. 4a.

(35) Mevr. G. Ciselet, Parl. Hand., Sen. 18 maart '59, p. 625.

(36) Parl. Besch. Sen., zitt. 58-59, n° 112. Zie ook Parl. Hand. Sen. 18 maart 1959, blz. 661.

(37) Parl. Hand. Sen. 18 maart 1959, blz. 623. Tussenkomsten van dhr L. Van Laeys en H. Rolin en van mevr. G. Ciselet.

(38) Tussenkomst van dhr H. Rolin, Parl. Hand. Sen. 18 maart 1959, blz. 624.

(39) Parl. Besch., Kam. zitt. 1958-59, verslag van dhr Cousson, 181 n° 2, blz. 4-5.

(40) H. De Page en R. Dekkers, Traité D.X. 2, n° 1396, p. 1347.

(41) M. Frejaville, «Un texte à abroger: l'art. 1450 C.C.», D.C. 1945, blz. 45 n° 2 en de aangehaalde verwijzingen in de voetnoot (3).

(42) M. Frejaville, op. cit. D.C. 1945, blz. 46, 2e kol. in fine van n° 8 C. Zie de aangehaalde verwijzingen in de nota (3) - (16), (17) en (18).

(43) M. Frejaville, op. cit. D.C. 1945, p. 47, 2e kol. n° 12 en nota (29), waarin o.a. verwezen wordt naar Pl. en Rip. en Nast. D.9 n° 1040 (1ste uitg.).

(44) M. Frejaville, op. cit. D.C. 1945, p. 48 n° 14 in fine.

(45) A. Colin en H. Capitant, «Cours élémentaire de droit civil français», 10e uitg. door L. Julliot de la Morandière, Paris, Dalloz 1950, III n° 632, blz. 341-342. Cfr. G. Ripert et J. Boulanger, III n° 632.

(46) Cfr. Dalloz, Répertoire de Droit Civil, Paris 1954, D. IV V° Séparation de biens, n° 278.

(47) Cfr. Parl. Besch. Sen. zitt. 58-59, nr 66. Verslag van mevr. G. Ciselet, blz. 5.

(48) Ibid.

(49) In het franse voorontwerp van nieuw B.W. komt zulke tekst voor: art. 469 «Lorsqu'un bien d'un des époux a été aliéné, l'autre époux n'est responsable des prix de cette aliénation que s'il l'a encaissé ou s'il en a tiré profit».

(50) Parl. Hand. Senaat 18 maart 1959, blz. 624 en 626.

(51) Deze regel geldt, ons inziens, sedert de inwerking-treding van de wet van 30 april 1958. Zie hoger III B. n° 18.

(52) Parl. Hand. Sen. van 18 maart 1959, blz. 626.

(53) Parl. Besch. Sen. zitt. 58-59, verslag van mevr. G. Ciselet, blz. 5.

(54) Ibid.

(55) Contra H. De Page en R. Dekkers, D.X.I. n° 18, C.p. 60.

(56) H. De Page, Traité I n° 706 blz. Cl. Renard, Cours de Dr. Civ., 2e p., Etat et Capacité, II, La Famille, p. 283.

Contra mevr. G. Ciselet, Parl. Hand. Sen. 18 maart 1959 blz. 623.

(57) Parl. Hand. Sen. 18 maart 1959, blz. 626-627.

(58) Tussenkomst van dhr Nihoul, Parl. Hand. Sen. 18 maart 1959, blz. 627.

(59) Ibid. en J. Van Houtte en R. Rens «Formulierboek voor Notarissen», F. 91, blz. 87.

(60) Parl. Besch. Sen., buitengew. zitt. 1958, n° 13.

(61) Parl. Besch. Sen., zitt. 58-59, n° 66. Verslag van mevr. G. Ciselet, blz. 4.

(62) Parl. Besch. Sen., zitt. 58-59, n° 95. Amendement van mevr. G. Ciselet.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 10 september 1958

Voorzitter : M. Sohier
Raadsheer-verslaggever : M. Valentin
Advocaat-generaal : M. Depelchin

Beroep in strafzaken. — Aanzegging van het door het O.M. ingesteld hoger beroep en berekening van de termijn voor de dagvaarding van in Nederland wonende personen.

De termijn van veertig dagen, binnen dewelke het in hoger beroep gegane O.M. de verdachte of de burgerlijk verantwoordelijke partij voor de Rechtbank of het Hof behoort te dagvaarden, is vastgesteld op de voet van de normale dagvaardingstermijn van 10 dagen (art. 184 Sv.). Wanneer deze laatste termijn wegens de afstand zal moeten verlengd worden, zal de termijn van veertig dagen in dezelfde mate verlengd worden, zonder echter verder te mogen lopen.

De termijn van dagvaarding van in Nederland wonende personen bedraagt een maand (art. 73 R.V. v. juncto art. 5 K.B. no 301 van 30 maart 1936), zodat in onderhavig geval de termijn van veertig dagen slechts met twintig dagen mocht verlengd worden.

Procureur des Konings te Luik t/Malestein en firma Fransen

Gelet op het bestreden vonnis, op 17 maart 1958 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Luik;

Over het middel door aanlegger afgeleid uit de schending van de artikelen 8 van de wet van 1 mei 1849, gewijzigd door artikel 4 van de wet van 27 februari 1956, 184 van het wetboek van strafvordering, gewijzigd bij artikel 2 van de wet van 27 februari 1956, en 73 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, gewijzigd bij artikel 3 van het koninklijk besluit nr 300 van 30 maart 1936.

Doordat het bestreden vonnis de hogere beroepen, door aanlegger tegen het vonnis van de Rechtbank van politie te Luik van 6 november 1957 ingesteld, niet ontvankelijk verklaart in zover zij tegen verweersd gerecht waren;

Overwegende dat aanlegger op 19 november 1957 aan verweersd, respectievelijk beklagde en burgerlijk verantwoordelijke partij en in Nederland wonende, de hogere beroepen genotificeerd heeft welke hij tegen het door de rechtbank van politie te Luik op 6 november 1957 gewezen vonnis ingesteld had; dat hij door hetzelfde exploit verweersd gedagvaard heeft om op 6 januari 1958 voor de correctionele rechtbank te Luik te verschijnen, ten einde over die hogere beroepen uitspraak te horen doen;

Overwegende dat het bestreden vonnis bewuste hogere beroepen niet ontvankelijk verklaart om de reden dat aanlegger diende te dagvaarden vóór 21 december 1957, hetzij vóór een datum welke valt één maand na de laatste dienstige datum voor het notificeren van de hogere beroepen;

Overwegende dat de termijn van veertig dagen, binnen welke het openbaar ministerie bij de rechtbank of het hof die van het hoger beroep kennis dienen te nemen, ertoe gehouden is, krachtens artikel 8 van de wet van 1 mei 1849, gewijzigd door artikel 4 van de wet van 27 februari 1956, aan de beklagde en de burgerlijk verantwoordelijke partij dagvaarding te doen, vastgesteld is op de voet van de normale dagvaardingstermijn van tien dagen, bepaald bij artikel 184 van het wetboek van strafvordering;

Dat eruit volgt dat, wanneer deze termijn van tien dagen overeenkomstig evengemeld artikel 184 wegens de afstand dient verlengd te worden, voormelde termijn van veertig dagen in dezelfde mate moet worden verlengd zonder echter verder te mogen lopen;

Overwegende dat krachtens artikel 73 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, in strafzaken toepasselijk gemaakt door artikel 5 van het koninklijk besluit nr 301 van 30 maart 1936, hetwelk het enig artikel van de wet van 28 juni 1889 vangt, de termijn tot dagvaarding ten opzichte van een beklagde en een burgerlijk verantwoordelijke partij die in België noch woon-, noch verblijfplaats heeft en in Nederland woont, één maand is;

Overwegende dat volgens artikel 1033 van hetzelfde wetboek, de termijn die in maanden gesteld is berekend wordt van de zoveelste tot daags vóór de zoveelste, volgens de Gregoriaanse kalender;

Overwegende dat, aangezien de hoger beroepen ten deze genotificeerd zijn op 19 november 1957 en de maand november dertig dagen telt, de termijn tot dagvaarding, opgelegd door de artikelen 184 van het wetboek van strafvordering en 73 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, dertig dagen omvatte, dit is twintig dagen meer dan de normale termijn; dat de bij artikel 8 van de wet van 1 mei 1849 bepaalde termijn dus slechts met twintig dagen mocht verlengd worden en dat deze termijn dienvolgens verstreek op 5 januari 1958 te middernacht;

Overwegende dat, welke de waarde ook zij van de redenen waarop de bestreden beslissing steunt, deze dus wettelijk gerechtvaardigd is, waaruit volgt dat het middel niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang;

Over het middel van ambtswege afgeleid uit de schending van artikel 3 van de wet van 1 juni 1842 betreffende het tarief in strafzaken:

Overwegende dat het bestreden vonnis, hoewel het de hogere beroepen ingesteld door aanlegger tegen verweersd, die geen hoger beroep ingesteld hadden, niet ontvankelijk verklaart, deze tot de in hoger beroep op de publieke vordering gevallen kosten veroordeelt;

Dat deze beslissing de in het middel aangeduide wetsbepaling schendt;

Overwegende dat bewuste kosten ter zake de Staat ten laste moeten blijven;

En overwegende, voor het overige, dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden vonnis, doch enkel in zo-

ver het verweerders tot de in hoger beroep op de publieke vordering gevallen kosten veroordeelt;

Verwerpt de voorziening voor het overige;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Laat de kosten ten laste van de Staat;

Zegt dat er geen termen aanwezig zijn tot verwijzing.

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 28 maart 1958.

Eerste Voorzitter : M. Wouters.

Raadshere-verslaggever : M. Van Beirs.

Advocaat-generaal : M. Dumon.

Advocaat : Mr. della Faille d'Huyse.

Registers van de burgerlijke stand. — Bewijskracht dezer akten en uittreksels ten aanzien van de schrijfwijze van een familienaam.

De bewijskracht, die de wet aan de authentieke akten en in het bijzonder aan de in de registers van de burgerlijke stand geschreven akten, evenals aan de met die registers gelijkkluidend verklaarde en behoorlijk gezegelde uittreksels toekent, strekt zich slechts uit tot de feiten en omstandigheden, die deze akten tot doel hebben vast te stellen en die de ambtenaar van de burgerlijke stand wettelijk gehouden is na te zien, opdat de akte, die hij opmaakt aan de haar door de wet gestelde doeleinden zou beantwoorden.

Door de personen, die de akte aanbelangt, te vernoemen hebben noch de akte van huwelijk, noch de akte van overlijden tot voorwerp de gelijkvormigheid vast te stellen van de verklaarde naam met die, welke aan deze persoon wettelijk is toegekend. Daarentegen vloeit uit artikel 1 van het decreet van 6 Fructidor, jaar II, uit de gevolgen van de afstamming en uit de vermeldingen, die in de akte van geboorte moeten worden ingelast, voort, dat de naam van het kind deze is, die de akte van geboorte aan de vader toeschrijft.

Van Der Bempt en cs.

t/ Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent.

Gelet op het bestreden arrest gewezen op 21 december 1956 door het Hof van beroep te Gent;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikelen 34, 35, 39, 40, 41, 45 (wet van 2 juni 1894), 54, 1317, 1319, 1320, 1341 van het burgerlijk wetboek, 855, 856, 857, 858 van het wetboek van burgerlijke rechtspleging, 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden arrest de vraag van eisers verwerpt strekkende tot de verbetering, in de akten van de burgerlijke stand, van de naam «van den Brempt» in «van der Brempt» om reden dat in de akten van de moderne burgerlijke stand van eisers voorouders en reeds in 1813 de familienaam steeds luidt «van den Brempt» en dat in de parochiale registers — vóór de inrichting van de burgerlijke stand — de spelling van de naam veranderlijk voorkomt,

dan wanneer het bestreden arrest vaststelt en eisers in hun verzoek deden gelden, dat in de eerste akte van de burgerlijke stand, betreffende een van hun voorouders, de huwelijksakte van 26 juli 1804 van Corneille Jean (en dezes overlijdensakte van 8 november 1839), dezes familienaam «van der Brempt» luidt,

dan wanneer gezegde huwelijksakte, de eerste akte van de burgerlijke stand betreffende de familie, een authentieke akte uitmaakt, en overeenkomstig de artikelen 45 en 1319 van het burgerlijk wetboek volle kracht van bewijs bezit,

en dan wanneer de meldingen van latere akten van de burgerlijke stand, die aan de aan de eerste akte verschuldigde eerbied te kort zijn gekomen, tegen deze vroegere akte geen tegenbewijs kunnen uitmaken :

Overwegende dat het arrest vaststelt dat de akte van de burgerlijke stand waarvan de vroegere dagtekening werd ingeroepen de akte van huwelijk van 26 juli 1804 van Corneille Jean Van der Brempt is en dat de tweede akte die de familienaam met dezelfde spelling vermeldt de akte van overlijden, op 8 november 1839, van dezelfde voorouder is; dat het nochtans erop wijst dat in de akte van geboorte van 23 mei 1813 van Pierre Jean, zoon van genoemde Corneille Jean, de geslachtsnaam geschreven is als in alle andere voorgebrachte akten van de burgerlijke stand «Van den Brempt»;

Overwegende dat de volle bewijskracht die de wet aan de authentieke akte verleent en in het bijzonder aan de in de registers van de burgerlijke stand geschreven akten, alsook aan de met die registers gelijkkluidend verklaarde en behoorlijk gezegelde uittreksels, zich slechts uitstrekt tot de feiten en omstandigheden welke deze akten tot doel hebben vast te stellen en welke de ambtenaar van de burgerlijke stand wettelijk gehouden is na te zien opdat de akte die hij opmaakt aan de doeleinden welke de wet haar stelt volkomen zou beantwoorden;

Overwegende dat door de persoon die de akte aanbelangt te noemen, noch de akte van huwelijk noch de akte van overlijden tot voorwerp hebben de gelijkvormigheid vast te stellen van de verklaarde naam met die welke aan deze persoon wettelijk toegekend is;

Overwegende daarentegen dat uit artikel 1 van het decreet van 6 fructidor, jaar II, uit de gevolgen van de afstamming en uit de vermeldingen die in de akte van geboorte moeten ingelast worden voortvloeit dat de naam van het kind deze is welke de akte van geboorte aan de vader toeschrijft;

Overwegende dat eruit volgt dat het arrest de bewijskracht van de akte van huwelijk en van de akte van overlijden van Corneille Jean Van der Brempt niet heeft kunnen miskennen wanneer het uit de vermoedens die het aanduidt afleidt dat de geslachtsnaam van aanleggers op veranderlijke wijzen werd geschreven vóór het instellen van de registers van de burgerlijke stand, en dat slechts de akte van geboorte van Pierre Jean Van den Brempt de spelling ervan vastgesteld heeft, om tot het gemis aan bewijs van een vergissing begaan in de akten van geboorte van aanleggers te besluiten;

Dat het middel derhalve naar recht niet opgaat;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanleggers tot de kosten.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

RAAD VAN STATE

Ive Kamer. — 11 februari 1958.

Voorzitter : M. Vranckx.

Raadsheren : dhr Mast en Buch.

Auditeur : M. De Pover.

Advocaten : Mrs. Van Helle en Van Rijn.

1. N.M.B.S. — Juridische aard. — Publiekrechtelijk orgaan.

2. N.M.B.S. — Functies van de agenten — Juridische aard. — Openbare functies.

1. *De aan de Regering en aan de Wetgevende Kamers bij de wet verleende macht betreffende de inrichtingen en de statuten van haar bestuurs- en vertegenwoordigingsorganen, en het toezicht op haar werkzaamheden, laat blijken dat de maatschappij, opgericht om het algemeen belang te bevorderen, van publiek-rechtelijke aard is.*

2. *De titularissen van een betrekking of bediening bij de N.M.B.S. oefenen openbare functies uit.*

Hendrickx t/ N.M.B.S.

Gezien het verzoekschrift van 6 april 1956;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag over de zaak opgemaakt door de heer De Pover, substituut;

Gelet op het bevel van 29 januari 1957 dat de neerlegging ter griffie gelast van het verslag en van het dossier;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen;

Gezien de laatste regelmatig gewisselde memories;

Gelet op het bevel van 15 juli 1957, waarvan aan partijen op 30 juli 1957 kennis is gegeven en waarbij de zaak op de terechtzitting van 1 oktober 1957 werd vastgesteld, op welke datum zij tot de terechtzitting van 12 november 1957 is uitgesteld;

Gehoord het verslag van raadsheer Buch;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Van Hille, advocaat bij het Hof van Beroep te Gent, die verschijnt voor verzoeker, van Mr. Van Rijn, advocaat bij het Hof van Cassatie en van Mr. Houtekier, advocaat bij de balie van Mechelen, die verschijnen voor de tegenpartij;

Gehoord het eensluidend advies van de heer De Pover, substituut;

Gelet op artikel 3 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 betreffende het gebruik der talen in de Raad van State;

Overwegende dat het beroep strekt tot vernietiging van de beslissing dd. 5 maart 1956 waarbij de directeur-generaal van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen de afzetting van verzoeker handhaaft;

Overwegende dat verzoeker, eerste-klerk bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, wegens zijn gedragingen ten opzichte van de vijand door de raad van beheer op 28 november 1947 uit zijn bediening werd ontzet; dat verzoeker door de Krijgsraad te Mechelen op 5 maart 1947 werd vrijgesproken van de betichting inbreuk te hebben gepleegd op artikel 118bis van het Strafwetboek; dat verzoeker door de krijgssauditeur te Mechelen op 28 maart 1947 ingeschreven werd op de epuratielijst bedoeld bij artikel 4 van de besluitwet van 19 september 1945 op de epuratie inzake burgertrouw, om reden dat hij

« een geldsom van het Bormsfonds tijdens de bezetting had ontvangen »; dat deze inschrijving werd bevestigd bij arrest dd. 19 januari 1948 van het Hof van Beroep te Brussel, zodat verzoeker levenslang vervallen verklaard werd van de bij artikel 123 sexies van het Strafwetboek bedoelde rechten; dat verzoeker op 16 juli 1948 de opheffing vroeg van deze vervallenverklaring; dat bij vonnis dd. 19 november 1948, dat in kracht van gewijsde is gegaan, de rechtbank van eerste aanleg te Mechelen besliste dat de « vervallenverklaring der rechten voorzien bij artikel 123 sexies van het Strafwetboek volledig zal opgeheven worden », steunend op de considerans « dat het vonnis dd. 5 maart 1947 van de Krijgsraad de vervallenverklaring van de rechten niet heeft uitgesproken en derhalve nadien de heer Krijgsauditeur niet meer gemachtigd was de naam (van verzoeker) op de lijst te brengen voorzien bij artikel 4 der besluitwet van 19 september 1945 »; dat verzoeker op 27 januari 1953 vroeg dat, bij toepassing van het bericht 8 P van 24 januari 1953, de afzetting zou worden herzien; dat hierop de bestreden beslissing werd genomen, die steunt op de overweging dat verzoeker zich tot de Bormscommissie wendde en een vergoeding van 33.500 fr. en een pensioen van 16.938 fr. aanvaardde, en dat hij op een lijst van leiders van de U.H.G.A. voorkomt;

Overwegende dat bij toepassing van artikel 8, 4° van de wet van 24 december 1953 de herziening van de straffen opgelopen door de bedienden van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen slechts kan geschieden overeenkomstig de regelen bepaald in de reglementen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen betreffende de herziening van de tuchtstraffen genomen wegens gedragingen tijdens de vijandelijke bezetting;

Overwegende, dat krachten het bericht nr 8 P van 24 januari 1953, « al de bedienden die wegens burgerontrouw werden gestraft een aanvraag om herziening mogen indienen, met uitzondering van degenen die gestraft worden met de vervallenverklaring van de burgerlijke en politiek rechten of een gedeelte ervan, behalve indien deze vervallenverklaringen al initio werden ingetrokken bij een gerechtelijke beslissing die in kracht van gewijsde is gegaan »; dat deze bepaling werd aangevuld bij het bericht nr 4 P van 30 januari 1954, krachtens welk « de bedienden die geheel of gedeeltelijk van hun burgerlijke en politieke rechten beroofd, een aanvraag om herziening mogen indienen, zo de vervallenverklaring of ontzetting bij een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing is opgeheven of derwijze beperkt dat zij al die rechten ten laatste op de datum van bedoelde beslissing hebben teruggekregen »;

Overwegende dat het vonnis dd. 19 november 1948 van de rechtbank van eerste aanleg te Mechelen verzoeker van de vervallenverklaring van de rechten bedoeld bij artikel 123 sexies van het Strafwetboek alleen heeft ontheven, in zoverre deze vervallenverklaring voortvloeide uit de inschrijving van verzoeker door de krijgssauditeur op de lijst bedoeld bij artikel 4 van de besluitwet van 19 september 1945;

Overwegende dat, in strijd met hetgeen verzoeker voorhoudt, artikel 1 van deze besluitwet toepasselijk is op de agenten van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;

Overwegende dat het openbaar karakter van een bediening of een betrekking niet afhankelijk is van het feit dat de overheid, in dienst waarvan zij wordt uitgeoefend, deel heeft in het openbaar gezag; dat het volstaat dat deze overheid een orgaan is dat door de overheidsmacht tot stand werd gebracht om onder

haar gezag een openbare dienst waar te nemen; dat de dienst der spoorwegen, ook na de inwerkingtreding van de wet van 23 juli 1926, een openbare dienst is gebleven; dat de aan de Regering en aan de Wetgevende Kamers bij de wet verleende macht betreffende de inrichting en de statuten van de maatschappij, haar patrimonium, de benoeming van haar bestuurs- en vertegenwoordigingsorganen en het toezicht op haar werkzaamheden, laat blijken dat de maatschappij, opgericht om het algemeen belang te bevorderen, van publiekrechtelijke aard is;

Overwegende derhalve dat de titularissen van een betrekking of bediening bij de tegenpartij onder toepassing vallen van artikel 1 van de besluitwet van 19 september 1945; dat, zonder te hebben na te gaan of hun de verplichting diende opgelegd te worden de bij het decreet van 20 juli 1931 bedoelde eed af te leggen, het volstaat vast te stellen dat de nietvervulling van deze vorm niet van de aard is de juridische toestand van betrokkenen te wijzigen; dat derhalve verzoeker onder toepassing valt van artikel 1 van de besluitwet van 19 september 1945;

Overwegende dat, krachtens het eerste lid van artikel 1 van deze wettelijke bepaling, van het recht om openbare functies, bedieningen of betrekkingen te vervullen, van rechtswege en levenslang vervallen zijn de titularissen van alle openbare functies, bedieningen of betrekkingen die werden ontzet op grond van hun gedragingen ten opzichte van de vijand tijdens de bezetting; dat bezoeker levenslang van de bij dit artikel bepaalde rechten is vervallen daar hij, bij beslissing van dd. 28 november 1947, uit zijn ambt bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen is ontzet; dat het vonnis dd. 19 november 1948 geen uitspraak doet aangaande deze grond van vervallenverklaring van rechten en verzoeker dan ook van de bedoelde rechten vervallen blijft; dat derhalve zijn vraag om herziening niet ontvankelijk was en diende te worden afgewezen; dat de tegenpartij, waar zij tot de herziening van de opgelopen straf is overgegaan, getreden is buiten de perken van haar bevoegdheid; dat dit middel van ambtswege dient te worden opgeworpen; dat, daar verzoeker de herziening van de opgelopen straf niet kon bekomen, er geen aanleiding toe bestaat de bestreden beslissing te vernietigen,

BESLUIT

Artikel 1 :

Het beroep is verworpen.

Artikel 2 :

De kosten, ten bedrage van zevenhonderd vijftig frank, komen ten laste van verzoeker.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e kamer. — 3 januari 1959.

Voorzitter : M. Liard.

Raadsheren : M.M. Elleboudt en Naulaerts.

Advocaat-generaal : M. Cerckel.

Advocaten : Mrs. Corneillie en Collard.

Rivierbevrachting. — Verplichtingen van de schipper in verband met de zeewaardigheid van zijn schip. — Waardeloosheid van een in strijd met de eigen voorschriften van een classificatiekantoor afgeleverd bewijs van deugdelijkheid. — Vereisten voor het bestaan van een scheepvaartongeval in de zin van artikel 32 van de wet van 5 mei 1936. — Recht en aanspraken van de houder van het cognossement op schadevergoeding.

Het feit, dat de buitenhuid van de binnenschepen steeds verschillende builen en deuken vertoont, ontslaat de schipper niet van zijn verplichting na te gaan of deze misvormingen de bruikbaarheid en de geschiktheid van zijn schip voor het vervoer van goederen niet nadelig beïnvloeden (Art. 31 wet van 5 mei 1936).

Het bewijs van deugdelijkheid, afgeleverd door een daartoe gemachtigd kantoor, mist elke bewijskracht en kan zelfs niet als een gewoon vermoeden van deugdelijkheid gelden, indien het in strijd met de eigen voorschriften van bedoeld kantoor wordt uitgereikt (art. 32, wet van 5 mei 1936).

Het schuren van een vaartuig tegen een ander in normale omstandigheden, waartegen elk bruikbaar en goed onderhouden schip moet bestand zijn, is niet als een scheepvaartongeval in de zin van artikel 32 van de wet van 5 mei 1936 aan te merken.

De houder van het cognossement is alleen gerechtigd een eis tot vergoeding van de beschadigde goederen in te stellen, zelfs indien hij er geen eigenaar meer van is en persoonlijk geen schade heeft geleden.

De schade wordt terecht begroot op het verschil tussen de factuurprijs der goederen op het ogenblik der averij en de netto opbrengst van de verkoop bij toewijzing van de beschadigde goederen, vermeerderd met zekere onkosten.

Henri Laddyn t/ N.V. Cockerill Ougrée.

Gezien, in behoorlijke uitgifte overgelegd, het vonnis op tegenspraak gewezen op 9 april 1958 door de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, waartegen op 20 mei 1958, binnen de wettelijke termijn, een naar de vorm regelmatig beroep werd ingesteld;

Overwegende dat expert De Neef, die in gemeen overleg werd aangesteld om de oorzaken en omstandigheden van het lek aan het ijzeren sleepschip « Hainaut » na te gaan, heeft vastgesteld dat de plaat, waarin het lek ontstond, lichtjes naar buiten gebogen was, waarschijnlijk ten gevolge van een vorige averij, en dat zij langs binnen erg ingevreten was op een oppervlakte van 6 cm op 4 cm, waar zij nog slechts een dikte van 1 mm had; dat hij van gedacht is dat het lek is ontstaan gedurende het verblijf van het schip aan n° 207-209 van de dokken te Antwerpen, ingevolge het schuren van dit uitstekend gedeelte van bedoelde plaats tegen de buitenhuis van de kustvaarder, waartegen de « Hainaut » lag gemeerd;

Overwegende dat hieruit volgt dat de schade aan de vervoerde goederen moet worden toegeschreven aan de onzeewaardigheid van het schip, waarvoor appellant aansprakelijk is, tenzij hij bewijst de nodige maatregelen te hebben getroffen om het schip bruikbaar te maken en de scheepsruimen in orde te brengen (wet 5 mei 1936, artikel 31);

Overwegende dat appellant dit bewijs niet heeft bijgebracht; dat hij zich ten deze niet kan beroepen op een verborgen gebrek van de plaat, waarin het lek zich heeft voorgedaan; dat, indien de expert toegeeft dat de plaats, waar die plaat aan de binnenzijde van het schip door roest ingevreten was, achter een plank verdoken en derhalve ongenaakbaar was, het niettemin vaststaat dat de vervorming van die plaat aan de buitenhuid van het schip goed zichtbaar was en zij dus de verdunning ervan kon doen vermoeden, ingevolge de menigvuldige schuringen, waaraan het schip gedurende de vorige opeenvolgende reizen noodzakelijk blootgesteld was geweest;

Overwegende dat het derhalve niet is gebleken dat

appellant het defekt bij gepaste zorg niet zou hebben kunnen waarnemen; dat de staat van de buitenhuid van het schip een voldoende aanwijzing was om een grondig onderzoek naar de stevigheid van de vervormde plaat in te stellen; dat het feit, dat de buitenhuid der binnenschepen steeds meerdere builen en deuken vertoont, de schipper niet ontslaat van zijn verplichting na te gaan of deze misvormingen de bruikbaarheid en de geschiktheid van zijn schip voor het vervoer van goederen niet nadelig beïnvloeden;

Overwegende dat, ten bewijze van de «behoorlijke zorg», het bewijs afgeleverd door het kantoor «Unitas» en gedateerd 3 februari 1957 (vier dagen vóór het inladen te Hemiksem van de beschadigde goederen) zelfs niet als een gewoon vermoeden van deugdelijkheid kan gelden, wijl het afgeleverd werd in strijd met de eigen voorwaarden van dit kantoor;

Dat inderdaad uit dit bewijs blijkt eensdeels: dat de «Hainaut» een ijzeren sleepschip is, gebouwd in 1923, en dus op het ogenblik van de aflevering van het bewijs meer dan 30 jaar oud was, anderdeels: dat ijzeren schepen, die ouder zijn dan 30 jaar en niet ouder dan 35, slechts bij uitzondering onder de klas A-1 kunnen worden aangenomen «wanneer de expert bij een onderzoek op helling of in droge dok vaststelt, dat het betreffende schip zich in geheel bijzondere toestand bevindt, en in alle opzichten goed onderhouden is»;

Dat uit een verklaring van het kantoor Unitas blijkt dat aan de «Hainaut» de klas A-1 werd behouden, na een onderzoek van het schip in ledige toestand, te Wintham, op 2 februari 1957, tijdens de doorreis van Schaarbeek naar Hemiksem, dus zonder onderzoek op helling of in droogdok, derhalve aan het bewijs van deugdelijkheid afgeleverd door dit kantoor alle bewijskracht dient ontzegd;

Overwegende bijgevolg dat appellant niet bewijst de nodige maatregelen te hebben getroffen om het schip bruikbaar te maken en zijn scheepsruimen in orde te brengen en, de schade te wijten zijnde aan de onzeewaardigheid van het schip, appellant er dus dient voor in te staan, naar luid van artikel 31 der wet van 5 mei 1936;

Overwegende anderzijds dat de schuring van de gemeente «Hainaut» tegen de kustvaarder, zich slechts voordeed in normale omstandigheden, waartegen elk bruikbaar en goed onderhouden schip bestand moet zijn en dus geen «ongeval» uitmaakt in de zin van artikel 32 der wet van 5 mei 1936 — zodat er geen aanleiding bestaat om na te gaan of appellant aan de voorwaarden van laatstvermeld artikel voldoet, om van de ontheffing van verantwoordelijkheid voor een scheepvaartongeval te kunnen genieten;

Overwegende ten aanzien van de gevorderde schade; dat geïntimeerde, als cognossementhoudster alleen gerechtigd was om de eis tot schadevergoeding in te stellen, zelfs indien zij geen eigenares meer was van de goederen en persoonlijk geen schade had geleden; dat zij de schade terecht heeft begroot op het verschil tussen de factuurprijs van de goederen op het ogenblik van de averij en de netto-opbrengst van de verkoop bij toewijzing van de beschadigde goederen, vermeerderd met zekere onkosten;

Overwegende dat de factuurprijs behoorlijk is bewezen door de facturen van de N.V. Eteco — eigenares en verkoopster van de goederen op het ogenblik van het schadegeval; dat uit deze facturen en uit het cognossement afgeleverd door de kapitein van het zeeschip «Henry Story», blijkt dat de beschadigde goederen niet werden vervangen: dat Eteco

aanspraak heeft op de vergoeding van de werkelijk geleden schade en zich niet moet tevreden stellen met de waarde van de goederen op de binnenlandse markt, waar trouwens niet is gebleken dat zij lager was dan de gefactureerde prijzen;

Overwegende dat van de gefactureerde cifprijs (U.S.A. \$ 9.473,25) de vracht (U.S.A. \$ 1026,43) behoorlijk bewezen door een attest van de Armement Deppe, moet worden afgetrokken, zodat de waarde van de beschadigde goederen U.S.A. \$ 8.446,82 bedroeg, of in Belgische munt tegen de wisselkoers van 50 fr. per dollar, 422.341 fr.;

Overwegende dat de verkoop bij toewijzing van de beschadigde goederen, waarmede appellant heeft ingestemd, heeft opgebracht: bruto fr. 345.641 en netto 318.488 fr.; dat de kosten ten belope van fr. 25.552 en de taxe behoorlijk zijn bewezen door de overgelegde rekeningen;

Overwegende dat het verschil tussen factuurprijs en opbrengst alzo bedraagt: 422.341 — 318.488 = 103.853 fr.;

Overwegende dat deze som moet worden vermeerderd met: a) zekere kosten wegens overligdagen, overuren en verhalen, behoorlijk bewezen door de afrekening, samen 5.554 fr.;

b) de bijdrage van geïntimeerde in gemene averij, zoals blijkt uit de overgelegde dispache: 6.844 fr.;

Overwegende dat het ereloon van expert De Neef (2.625 fr.) in het reglement van gemene averij werd begrepen, zodat het aandeel van geïntimeerde in dit ereloon vervat is in de som van 6.844 fr.; dat het ereloon van de privé-experten van geïntimeerde, waarvan trouwens geen de minste rechtvaardiging werd overgelegd, niet ten laste van appellant valt;

Overwegende mitsdien, dat de schade moet worden begroot op 103.853 fr. + 5.554 fr. + 6.844 fr. = 116.251 fr.;

Om deze redenen:

Het Hof,

Rechtdoende op tegenspraak en alle verdere en strijdige besluiten van de hand wijzend;

Gezien artikel 24 van de wet van 15 juni 1935;

Ontvangt het bewijs, verklaart het gedeeltelijk gegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis voor zover het appellant aansprakelijk heeft gesteld voor de averij aan de vervoerde goederen;

Doet het te niet voor zover het appellant heeft veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding van 128.833 fr.;

Wijzigend dienaangaande: Veroordeelt appellant om aan geïntimeerde te betalen de som van 116.251 frank met de vergoedende intresten aan 5,50 % per jaar van 11 februari tot 26 juni 1957 en de gerechtelijke intresten van 27 juni 1957 af;

Verwijst appellant in de negen tienden en geïntimeerde in één tiende van de kosten van beide instanties.

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 15 januari 1959.

Voorzitter : M. Bossaert.
Raadsheren : M.M. De Vreese en Beeckman.
Advocaat-generaal : M. Matthys.
Advocaten : Mrs. De Potter en Vroman.

Bevoegdheid van de Rechtbank van Koophandel om kennis te nemen van wedereisen, zelfs wanneer deze betrekking hebben, noch op de overeenkomst, noch op het feit, waarop de hoofdvordering gegrond is.

Uit de artikelen 37 en 50 der wet op de bevoegdheid, in hun onderling verband genomen, blijkt, dat de Rechtbanken van Koophandel kennis nemen van de wedereisen, die als hoofdvorderingen beschouwd, onder de bevoegdheid van deze rechtbanken zouden vallen, vooral wanneer zij strekken tot schuldvergelijking, zelfs wanneer deze wedereisen noch uit de overeenkomst, noch uit het feit, waarop de hoofdvordering steunt, voortspuiten. De door artikel 37, lid 1 van de wet op de bevoegdheid gestelde beperkingen aan de bevoegdheid der andere rechtsmachten dan de rechtbanken van eerste aanleg in zake wedereisen, zijn slechts toepasselijk ingeval de vordering, ingesteld bij wijze van weder-eis, buiten de bevoegdheid dezer rechtsmachten valt.

Maes t/ Fratelli Delfino.

Over de tegeneis :

Overwegende dat appellante voor de rechtbank, bij wijze van wedereis, de betaling vorderde van de tegenvaarde in Belgische munt van tweehonderd pond Sterling, haar deel uitmakend van het makelaarsloon voor de bevrachting van het s.s. Marianinna, krachtens de stipulatie van de Charter-partij; dat zij ten deze aanvoert dat de firma Delfino, bij wie dit schip geconsigneerd werd, de vrachten betreffende een deel der kwestieuze koopwaren heeft ontvanger en deze gelegenheid te baat heeft genomen om zich haar deel toe te eigenen;

Overwegende dat de rechtbank ten onrechte haar bevoegdheid heeft afgewezen op de overweging dat de tegeneis niet gesteund is op het commissiecontract dat aan de hoofdvordering ten grondslag ligt, maar wel op het zo beweerd onwederrechtelijk achterhouden door geïntimeerde van een door haar in de plaats van appellante geïnd makelaarsloon op de vracht;

dat immers uit de bepalingen der artikelen 37 en 50 der bevoegdheidswet, in hun onderling verband genomen, blijkt dat de rechtbanken van koophandel kennis nemen van de wedereisen die, als hoofdzakelijke vorderingen beschouwd, onder de bevoegdheid van deze rechtbanken zouden ressorteren, vooral waar de wedereis tot schuldvergelijking strekt met de hoofdzakelijke vordering, zelfs wanneer de wedereis noch uit de overeenkomst, noch uit het feit waarop de hoofdzakelijke vordering gegrond werd, voortspuit; dat de beperkingen gesteld door artikel 37 al. 1 der bevoegdheidswet aan de bevoegdheid van andere rechtscolleges dan de rechtbanken van eerste aanleg in zake wedereisen, slechts van toepassing zijn in geval de vordering ingesteld bij wijze van weder-eis de gewone bevoegdheid van deze rechtscolleges te buiten gaat. (R.P.D.B. V°, Ressort et Compétence

des Tribunaux, n° 62); dat zulks ter zake niet het geval is;

Overwegende anderzijds dat in onderhavig geval de Belgische rechtbank, waar geïntimeerde zelf haar hoofdzakelijke vordering aanhangig maakte, bevoegd is bij toepassing van artikel 52 6° en 9° der bevoegdheidswet;

Overwegende dat de wedereis in staat is definitief gewezen te worden en het Hof, overeenkomstig artikel 473 W.B.Rv. bevoegd is om over haar al dan niet gegrondheid te beslissen;

.....

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN

6 april 1959.

Voorzitter : M. Croonen.
Rechters : M.M. Van de Wijer en Van Hoogenbemt.
Advocaten : Mrs. Houtekier en Nobels.

Gemeente. — Toewijzing door gemeenteraad van een vergoeding aan een personeelslid : burgerlijk recht en derhalve bevoegdheid van de burgerlijke rechtsmachten.

De beslissing van de gemeenteraad om een vergoeding aan een personeelslid uit te keren moet niet door de bestendige deputatie van de provincieraad goedgekeurd worden. Deze beslissing wordt definitief na het verstrijken van de bij de artikelen 86 en 87 der gemeentewet bepaalde termijnen.

De belanghebbende put in de definitieve beslissing van de gemeenteraad een burgerlijk recht tot uitkering van de hem toegekende vergoeding. Hij kan derhalve de gemeente dagvaarden voor de burgerlijke rechtsmachten tot uitbetaling dezer vergoeding.

Van Moer t./ Gemeente Tisselt.

Aangezien eiser, bij geregistreerd exploit van deurwaarder J. De Blauw te Mechelen, dd. veertien november negentienhonderd zes en vijftig, de verweerster liet dagvaarden, ten einde bij vonnis uitvoerbaar spijs elk verhaal en zonder borgstelling, betaling te bekomen van de som van vijf en dertig duizend zeven honderd twee en zeventig frank tachtig centiemen, met de verwijsintresten vanaf twaalf oktober negentienhonderd twee en vijftig, de wettelijke intresten en de kosten;

Aangezien eiser ter verantwoording van zijn vordering laat gelden, dat hij als veldwachter in dienst van verweerster, op 12 oktober 1952, een ongeval, namelijk een opperbeenbreuk opliep en tot 3 oktober 1953, volledig werkonbekwaam was en sindsdien nog een bestendige werkonbekwaamheid van 10 % heeft behouden;

dat hij voorhoudt dat spijs hem door verweerster zijn volledige wedde werd uitbetaald gedurende de tijdelijke werkonbekwaamheid, hij thans nog aanspraak kan maken op een bedrag van 35.722,80 frank, wegens gedeeltelijke bestendige werkonbekwaamheid van 10 %, en 50 frank voor verplaatsingskosten;

dat immers voormeld bedrag aan verweerster werd uitbetaald ingevolge een verzekeringspolis door laatstgenoemde afgesloten bij de verzekeringsmaatschappij «De Noordstar en Boerhaave» ten einde haar statutair personeel te verzekeren tegen de risico's van de arbeidsongevallen en voormeld bedrag door een raadsbesluit van verweerster dd. 2 december 1953 aan eiser werd toegekend;

Aangezien eiser zich steunend op dit raadsbesluit voorhoudt dat door deze beslissing een burgerlijk recht op die vergoeding ten zijne voordele is ontstaan en hij gerechtigd is de som te vorderen voor de gewone rechtbanken;

Aangezien verweerster vooreerst de exceptio obscuri libelli opwerpt, beweerende dat eiser in zijn dagvaarding niet zegt op welke rechtsbepalingen of rechtsprincipes hij zijn vordering steunt;

Aangezien echter dit middel klaarblijkelijk elke grond mist; dat eiser inderdaad zijn vordering steunt op het raadsbesluit van 2 december 1953, waarbij hem de vergoeding van 35722,80 frank voor gedeeltelijke bestendige werkonbekwaamheid van 10 % en 50 frank voor verplaatsingskosten werd toegestaan en in deze beslissing, een burgerlijk recht put om betaling ervan te bekomen;

Aangezien verweerster verder nog laat gelden dat zo het vaststaat dat aan eiser bij beslissing van de gemeenteraad, de voormelde vergoeding werd toegestaan, dit raadsbesluit echter bij ontstentenis van goedkeuring door de bestendige deputatie van de provinciale raad, geen uitwerksel kan hebben en dienvolgens zonder enige rechtsgrond is;

Aangezien deze zienswijze niet kan bijgetreden worden; dat inderdaad de beraadslaging van de gemeenteraad, waarbij een vergoeding aan een lid van het gemeentepersoneel wordt toegestaan, niet aan de goedkeuring van de bestendige deputatie van de provinciale raad, onderworpen is;

dat echter indien deze overheid van oordeel is dat de beslissing van de gemeenteraad strijdig is met de wet of met het algemeen belang, zij de vernietiging ervan kan vervolgen bij toepassing van de artikelen 86 en 87 van de gemeentewet;

dat de hogere overheid nochtans deze procedure niet heeft ingesteld, zodat de genomen beslissing van de gemeenteraad dd. 2 december 1953, definitief is geworden na het verstrijken van de bij artikelen 86 en 87 van de gemeentewet, bepaalde termijn;

Aangezien hieruit volgt dat het definitief vaststaat dat eiser in de beslissing van de gemeenteraad, een burgerlijk recht vindt tot uitkering van de door het raadsbesluit toegekende vergoeding en dienvolgens zijn eis gegrond is wat betreft de hoofdsom;

dat hem nochtans geen verwijsintresten kunnen toegestaan worden en alleen de gerechtelijke instresten sedert het instellen van de eis, verschuldigd zijn;

Aangezien de beschikkingen van artikel 2, 34, 36, 37, 40, 41 der wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, werden nageleefd;

Om deze redenen;

De Rechtbank, alle verdere en strijdige besluiten verwerpende, ontvangt de eis en er recht op doende, verklaart hem gegrond, dienvolgens veroordeelt verweerster om aan eiser te betalen de som van 35722,80 frank ten titel van vergoeding voor de gedeeltelijke bestendige werkonbekwaamheid, en 50 frank voor verplaatsingskosten;

bedragen te vermeerderen met de gerechtelijke instresten sedert het instellen van de eis;

Verwerpt het meer gevorderde door eiser als zijnde ongegrond;

Veroordeelt verweerster tot de kosten.

NOOT: Bij raadsbesluit van 2 december 1953 had de gemeente Tiselt beslist aan haar veldwachter een vergoeding toe te kennen wegens de bestendige gedeeltelijke werkonbekwaamheid die hij had opgelopen

ten gevolge van een ongeval. Dit ongeval was gebeurd terwijl de veldwachter in dienst was en de gemeente had de som die ze hem toekende ontvangen van de maatschappij «De Noordstar en Boerhaave» waarbij zij een verzekering tegen arbeidsongevallen die aan haar personeel zouden kunnen overkomen, had aangegaan.

Later echter weigerde de gemeente deze som uit te betalen, om reden dat de bestendige deputatie van de Provincieraad van Antwerpen een besluit had getroffen, waarbij de deputatie de goedkeuring van het raadsbesluit houdende toekenning van de vergoeding aan de veldwachter, weigerde. De bestendige deputatie beriep zich, om deze goedkeuring te weigeren, op artikel 1 van de wet van 21 december 1927 betreffende de bedienden van de gemeenten en van de ondergeschikte besturen, en volgens hetwelk de beslissingen van de gemeenteraden, die de wedden vaststellen, individueel of collectief, van de agenten der gemeenten, onderworpen zijn aan de goedkeuring van de bestendige deputatie.

Bovenstaand vonnis beslist dienaangaande dat de wet van 21 december 1927 beperkend moet geïnterpreteerd worden: het zijn derhalve alleen de wedden die aan de goedkeuring van de bestendige deputatie moeten onderworpen worden, en niet de beslissing om een vergoeding aan een personeelslid uit te keren. De administratieve rechtspraak is in dezelfde zin gevestigd. (Raad van State, nr 4960 van 11 februari 1956, Rec. CE, 1956, blz. 119).

Het vonnis beslist eveneens dat het besluit der gemeente om een vergoeding aan belanghebbende toe te kennen, een burgerlijk recht in diens hoofde op dit bedrag doet ontstaan, waarvan hij de betaling kan vorderen vóór de burgerlijke rechtbanken. Het is aan dit burgerlijk recht dat de bevoegdheid van de rechtbank kan vastgeknoopt worden en het is ook daardoor dat de rechtbank geen rekening moet houden met de akte uitgaande van de bestendige deputatie, die de rechtbank onwettelijk oordeelt en die ze weigert toe te passen.

Het hierboven gepubliceerd vonnis is in kracht van gewijsde gegaan.

A. H.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

Kortgeding. — 29 maart 1959.

Voorzitter: M. C. Van Camp.

Advocaten: Mrs. H. Boonen en Matthys loco De Baeck.

1. **Uitzetting uit zonder recht betrokken plaatsen. — Bevoegdheid van de rechter in kortgeding, wanneer het geschil geen verband houdt met huur of pacht.**
2. **Bevoegdheid van de rechter in kortgeding om een feitelijkheid te doen ophouden. — Voorlopig karakter zijner beslissing. — Begrip «feitelijkheid». — Inbreuk op eigendomsrecht.**

1. *De vrederechter is niet bevoegd om kennis te nemen van een beweerde betwisting omtrent het eigendomsrecht noch van het daarmede verbonden geschil betreffende de uitzetting uit zonder recht bewoonde plaatsen. Zijn bevoegdheid tot waardering van betwiste titels is beperkt tot de titels, waarop pacht of huur steunen.*

2. *De rechter in kortgeding is, in geval van hoogdringendheid slechts bevoegd om een feitelijkheid te doen ophouden.*

Het voorlopig karakter van zijn beslissing bete-

kent, dat zij, ofschoon met definitieve gevolgen, juridisch geen nadeel ten principale kan veroorzaken en de rechter in genen dele bindt.

Een feitelijkheid is de klaarblijkelijke schending van een recht, dat niet ondeelbaar verbonden is met een geschil, waarvan de beoordeling niet van de waardering der feiten kan worden gescheiden. Een inbreuk op het eigendomsrecht is een feitelijkheid, waaraan dringend een einde dient te worden gesteld.

Swiisen t/ Wolter.

Overwegende dat de eis strekt tot uitdrijving van verweerders uit het eigendom van aanleggers, dat verweerders zonder recht noch titel betrekken, gezien de hoogdringendheid.

I. Bevoegdheid :

1° Bevoegdheid *ratione materiae* :

Overwegende dat verweerders onze onbevoegdheid opwerpen omdat ingevolge artikel 3, 1° der wet op de bevoegdheid het geschil zou voorbehouden zijn aan de vrederechter;

Overwegende dat volgens deze tekst de vrederechter bevoegd is in zake geschil tot uitzetting uit zonder recht bewoonde plaatsen zelfs als de titel betwist wordt (artikel 3, 4°);

Overwegende dat zulks slechts kan gebeuren in het raam van de wettelijk beperkte bevoegdheid van de vrederechter, namelijk de waardering van een titel die in zijn bevoegdheid valt, d.w.z. pacht of huur;

Overwegende derhalve de vrederechter in zake niet bevoegd is om een beweerde betwisting nopens het eigendomsrecht in casu te waarderen, noch het daarmee verbonden geschil nopens de uitzetting uit zonder recht betrokken plaatsen. (Van Lennep, Burgerlijk Procesrecht, VIII, n° 150; Beroep Gent, 18 februari 1952, R.W. 1952, 63);

2° Dringendheid :

Overwegende dat verweerders de dringendheid betwisten;

Overwegende dat de Rechter in Kortgeding inderdaad slechts bevoegd is een feitelijkheid te doen ophouden ingeval van hoogdringendheid (R.P.D.B., Vb° référés n° 219);

Overwegende dat aanleggers aan de hand van voorgebrachte briefwisseling aantonen, dat eerste verweerder eerste aanlegger als koper voorstelde aan de Dienst van het Sekwester (dd. 16-12-1958), dat eerste aanlegger eerste verweerder ervan op de hoogte stelde dat hij aan de eigenaar van het door hem betrokken appartement opzeg had gegeven tegen 28 februari 1959 (23-1-1959), dat eerste verweerder zich bereid verklaarde het huis ter beschikking te stellen onder voorbehoud van zijn rechten tegenover de Dienst van het Sekwester (27-1-1959), dat eerste verweerder zijn toestemming introk om reden dat zijn toestemming tot verhuizen slechts voorwaardelijk zou geweest zijn (2-2-1959);

Overwegende derhalve dat de hoogdringendheid ter voldoening van recht bewezen is;

3° Voorlopig karakter der beslissing :

Overwegende dat verweerders uiteindelijk ten onrechte opwerpen dat de gevraagde maatregel een definitief einde zou stellen aan de betwisting, waartoe de Rechter in Kortgeding inderdaad niet bevoegd is;

Overwegende echter dat het voorlopig karakter der beslissing slechts beduidt dat het bevel juridisch geen nadeel kan doen ten principale alhoewel het in feite definitieve gevolgen kan hebben die de rechtbank ten gronde echter in genen dele binden (R.P.D.B., n° 263 e.v.; Van Lennep, Burgerlijk Procesrecht, n° 80 D VIII; Van Lennep, Burgerlijk Procesrecht, n° 25 D I);

Overwegende derhalve dat het nadeel ten principale niet mag verward worden met het nadeel in feite;

Overwegende dat uit dit alles volgt dat Wij bevoegd zijn huidig geschil te beoordelen;

II. Gegrondheid :

Overwegende dat de feitelijkheid essentieel deze klaarblijkelijke schending van een recht is dat niet ondeelbaar verbonden is met een geschil waarvan de beoordeling niet kan gescheiden worden van de waardering der feiten (Van Lennep, Burgerlijk Procesrecht, Deel I, n° 24);

Overwegende dat werd geoordeeld dat het dringend nodig is een feitelijkheid te doen ophouden die inbreuk maakt op het eigendomsrecht (Luik, 22-3-1921, Pas. T. II, n° 159);

Overwegende dat aanleggers hun eigendomsrecht bewijzen door een notariële akte van 20 februari 1959 die de onmiddellijke ingenottreding voorziet;

Overwegende dat verweerders zelf aanleggers als kopers aanvaarden en ze in die hoedanigheid voorstelden aan de Dienst van het Sekwester en zelfs aanvaarden dat het huis zou beschikbaar geweest zijn op 15 januari 1959 (zie brief 16-12-1958);

Overwegende anderzijds dat verweerders de huidige betwisting wensen te koppelen aan de betwisting van het eigendomsrecht van aanleggers;

Overwegende desniettemin dat tot heden geloof dient gehecht aan de notariële akte temeer daar geen voldoende elementen worden voorgelegd die Ons zouden toelaten de ernst dezer betwisting te beoordelen;

Overwegende derhalve dat de vraag gegrond voorkomt evenwel mits toekenning van een redelijke termijn van vijftien dagen;

Om deze redenen :

Uitspraak doende op tegenspraak en gezien de hoogdringendheid;

Bevelen verweerders het huis toehorende aan aanleggers, gelegen Molenstraat, 48, te Antwerpen, te ontruimen en ter hunner beschikking te stellen binnen de vijftien dagen van de betekening van huidig bevel, en bij gebreke zulks te doen, machtigen aanleggers verweerders te doen uitdrijven met al wie of wat er zich moest bevinden met behulp van de eerste daartoe aangezochte deurwaarder, zo nodig met bijstand van de openbare macht;

Verlenen aanleggers akte van hun voorbehoud van alle rechten tegenover verweerders betreffende het vorderen van vergoeding der schade welke zij ten gevolge van de onrechtmatige bezetting en niet-ontruiming van de eigendom hebben geleden of nog moesten lijden. Geven akte aan aanleggers dat zij het geding begroten op meer dan 30.000 fr. om te voldoen aan de wetten op de bevoegdheid en de aanleg. Kosten voorbehouden. Verklaren Ons bevel uitvoerbaar bij voorraad, spijs alle verhaal en zonder borgstelling, en gezien de hoogdringendheid op minuut en vóór de registratie, te dien einde vertrouwen de minuut toe aan deurwaarder Ch. Mertens te Antwerpen, voor een termijn van zes dagen.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

3e Kamer — 3 september 1959.

Voorzitter : M. Reyniers.

Rechters : M.M. Aelterman en d'Udekem d'Acoz.

Referendaris : M. Van Hauwermeiren.

Advocaten : Mrs Poppe en Steyaert.

Voorrechten. — De beoordeling of een voorrecht en de rang hiervan bij de wet voorzien is behoort tot de kennismening van de burgerlijke en niet van de handelsrechter.

Niet de Rechtbank van Koophandel maar alleen de Burgerlijke Rechtbank is bevoegd om de wet op de voorrechten te interpreteren, d.w.z. om te beslissen of al dan niet een voorrecht en de rang van dit voorrecht bij de wet voorzien is.

Verplaetsen t/ Mr Steyaert q.q. (Faillissement Van Wambeke).

Overwegende dat de eiseres een verklaring van schuldvordering van 259.319 fr. heeft ingediend op 10 juni 1957 waarin niet vermeld stond dat haar schuldvordering bevoorrecht was;

Overwegende dat de eiseres thans vraagt dat haar schuldvordering zou opgenomen worden in het bevoorrecht passief en op dezelfde rangorde zou geplaatst worden als de schuldvorderingen van de lonen der arbeiders en vorderingen der leveranciers ten voordele van de staat;

Overwegende dat de eiseres de volgende leningen heeft gedaan;

op 13-3-56	Fr. 120.000,—	zonder bestemming
op 26-10-56	6.000,—	idem
op 19-10-56	3.000,—	idem
op 31-8-56	5.000,—	voor lonen
op 5-7-56	20.000,—	idem
op 25-7-56	25.000,—	zonder bestemming
op 24-8-56	20.000,—	idem
op 13-11-56	4.000,—	idem
op 10-12-56	2.000,—	idem
op 10-5-57	10.000,—	voor Postkantoor (staatswerken)
op 4-5-57	20.000,—	zonder bestemming
op 4-1-57	15.000,—	idem
op 17-2-57	17.000,—	voor betaling schuld V.D.Walle
op 22-1-57	4.000,—	voor lonen

Fr. 271.000,—

Het bedrag van de verklaring van schuldvordering bedraagt echter slechts 259.319 fr. zoals hoger gezegd;

Overwegende dat de curator tegenwerpt dat die schuldvordering nr 82 opgenomen werd in het gewoon passief voor een bedrag van 259.319 fr. (volgens het P.V. van nazicht dd. 27-6-1957); dat gedurende het nazicht geen tegenzeggingen werden gedaan vanwege de eiseres, die haar eventueel voorrecht niet heeft laten gelden;

dat volgens de curator deze aanvaarding in het gewoon passief onherroepelijk is gezien het bestaan van een gerechtelijk akkoord dat de schuldeiser, de curator, gefailleerde en andere schuldeisers bindt;

Overwegende echter dat hier in zake de « gerechtelijke overeenkomst » slechts het bestaan van de schuldvordering betreft, niet het voorrecht, waarover niet beslist werd, vermits het noch aan de curator, noch aan de Rechtbank onderworpen werd; zie L. Fredericq T. VII, bl. 388 in fine en bl. 389 bovenaan, en de

rechtspraak sub (1) en (2) : «...voici un créancier dont le droit est (assuré) lees : garanti, mais qui oublie en déclarant sa créance de mentionner une hypothèque ou un gage. L'admission n'aura pas pour résultat d'éteindre cette sureté; le « contrat » intervenu ne peut porter que sur le droit de créance, objet de la déclaration; il est resté étranger à la garantie, dont l'existence n'a pas été soumise à discussion; cette garantie est restée en dehors du contrat; elle pourra encore être déclarée et admise... d'ailleurs les déchéances ne se présument pas, et le texte légal n'en communique aucune contre le créancier qui omet de faire valoir sa qualité de privilégié » enz... (zie ook De Perre nr 348);

Overwegende dat het dus in zake gaat om te weten of leningen door geldschietters gedaan aan een andere voor betaling van lonen en materiaal voor het uitvoeren van werken voor de staat bevoorrecht zijn of niet, en of dat (gebeurlijk) bevoorrecht na dit van de werknemers en leveranciers moet gerangschikt worden; (De Page T. VI nr 790 contra Kluyskens VI voorrechten en hypotheeken nr 144);

Overwegende dat er dient opgemerkt dat het in zake niet gaat om geldschietters die zich de schuldvordering van de werknemers of leveranciers zouden hebben doen afstaan (zie R. De Rijcke A.P.R. voorrechten 221 — zie Lepinois voorrechten);

Overwegende dat er nog dient opgemerkt, dat de nieuwe wet van 3 januari 1958 betreffende de voorrechten geen invloed heeft op de huidige zaak, die schuldvorderingen van 1956 en 1957 betreft;

Overwegende dat het dus gaat om het al of niet bestaan van een voorrecht van de geldschieder van sommen aan werknemers en leveranciers, werkende voor de staat en die zich de schuldvorderingen niet hebben doen afstaan; dat deze betwisting kan bestaan buiten het faillissement; dat zij haar oorsprong vindt in de interpretatie van de hypothecaire wet of van de wet van Pluviose, An II;

dat deze betwisting aan de Burgerlijke Rechtbank dient onderworpen; (zie L. Fredericq T. VII bl. 136 en 547 Comm. Gand 28.I.28 R.F. 1930. 421 Humblet n° 1027 - Bontemps art. 12 n° 181 - P.B. n° 2819)

dat, zelfs indien men de mening aanneemt van sommige rechtschrijvers, die de stelling verdedigen volgens dewelke de rechtbank van koophandel bevoegd is om het bestaan in rechte van bepaalde voorrechten vast te stellen, d.w.z. om de wet op de hypotheeken en aanvullende wetten uit te leggen (G.V.D.B. J.C.F. 2405 - 1902 - nota onder vonnis van 21-11-1901) dan nog zou men in zake moeten vaststellen dat het gaat om regeling van de rang tussen voorrechten, en in het bijzonder tussen een (beweerd) voorrecht van de geldschieder en het voorrecht van de werknemers, iets waarvoor de Rechtbank van Koophandel in ieder geval onbevoegd is; (H. v. Beroep Gent 1842 - 6 januari Pas. 1845 - II bl. 26 — Op. cit. J.V.D.B. bl. 19)

Om deze redenen :

De Rechtbank,
Alle meerdere en tegenstrijdige besluiten verwerpende;

Verklaart zich onbevoegd; verzendt de partijen om zich te voorzien als naar rechte;

Laat de kosten aan de eiseres.

NOOT :

Er bestaan verscheidene en verschillende meningen nopens de bevoegdheid der Rechtbanken van Koophandel in zake voorrechten.

Zijn die Rechtbanken bevoegd om te beslissen nopens

het bevoorrecht karakter van een schuldvordering? Gevallen doen zich menigmaal voor ter gelegenheid van betwisting der schuldvorderingen in zake faillissementen.

De Rechtspraak gaf achtereenvolgens drie oplossingen:

Eerste oplossing: De Rechtbank van Koophandel is altijd en in ieder geval bevoegd om te beslissen over het bevoorrecht karakter van een schuldvordering.

Tweede oplossing: De Rechtbank voor Koophandel is slechts bevoegd wanneer het een schuldvordering betreft met commerciële oorzaak. Hier geldt de theorie: « l'accessoire suit le principal ».

Derde oplossing: De Rechtbank van Koophandel is nooit bevoegd om over het bevoorrecht karakter van een schuldvordering te beslissen: van zodra het voorrecht betwist wordt moet de zaak naar de Rechtbank van Eerste Aanleg verzonden worden.

Uit de jongste rechtspraak en pas verschenen werken schijnt echter te blijken dat geen dezer drie oplossingen voldoening schenkt, en dat zij dienen vervangen te worden door een vierde oplossing, die ingewikkelder, doch billijker schijnt te zijn:

Vierde oplossing:

A. De Rechtbank van Koophandel is nooit bevoegd om te beslissen « in abstracto » of een recht op voorrecht bestaat, t.t.z. om te erkennen of vast te stellen dat, in ons recht, een bepaald voorrecht al of niet bestaat: want zulks zou, zeggen rechtschrijvers en rechtspraak, gelijkstaan met een interpretatie van de Wet op de Hypotheken en bijkomende wetten, interpretatie die aan de burgerlijke Rechtbanken dient voorbehouden. Zoniet, aldus de juristen, bestaat er gevaar voor tegenstrijdigheden tussen de consulaire en de burgerlijke Rechtbanken.

B. Wanneer het echter gaat om de feiten aan het Recht aan te passen, t.t.z. om vast te stellen dat een bepaalde schuldvordering mag gerangschikt worden in de categorie der bevoorrechte schuldvorderingen van wel bepaalde aard (waarvan het bestaan en het principe niet betwist worden in rechte) dan is het de Rechtbank voor Koophandel die bevoegd is voor zoveel de oorzaak der schuldvordering van commerciële aard is.

Moest integendeel de oorzaak van burgerlijke aard zijn, dan zou de Rechtbank van Eerste Aanleg alleen bevoegd zijn, en dan zouden de partijen zich tot die Rechtbank moeten wenden.

C. Wanneer het gaat om regeling van de rang der voorrechten, dan zou de Rechtbank voor Koophandel nooit bevoegd zijn, vooral waar het gaat om de voorrang te regelen tussen een schuldvordering met burgerlijke oorzaak (bv. het voorrecht van de verpachter) en een schuldvordering met commerciële oorzaak (bv. het voorrecht van de verkoper van machines). Dit nogmaals om reden dat de consulaire Rechtbank niet in betwisting mag komen te staan tegenover de burgerlijke Rechtbank.

In de Rechtsleer schijnt dienaangaande zekere onenigheid te hebben geheerst.

In de « Pandectes belges » (Privilèges en général. Nr 63 en volgende) staat er te lezen: « Les contestations judiciaires relatives au point de savoir si une créance est privilégiée sont de la compétence exclusive des Tribunaux Civils ».

Wij lezen ook in het werk van L. Fredericq (Traité, Tome VII bl. 136): « La créance pour fourniture de telle substance est-elle privilégiée? Le bailleur a-t-il privilège sur tel objet, etc. Autant de conflits

trouvant généralement leur cause dans l'interprétation de la loi hypothécaire, à soumettre exclusivement au Tribunal Civil, et pouvant naître indépendamment de l'état de faillite... » en verder: « L'article 547 signifie simplement qu'il n'entre pas dans les attributions du juge consulaire de trancher les litiges concernant les privilèges ».

Deze laatste bewoordingen zouden kunnen doen veronderstellen dat de schrijver nooit de bevoegdheid der Consulaire Rechtbanken erkent in zake voorrechten. Zulks is echter niet het geval, vermits hij verder schrijft: « Le privilège n'étant que l'accessoire de la créance en prend le caractère, et la contestation sur le privilège sera dévolue au juge qui connaît du litige relatif au droit principal » en op bl. 547 van hetzelfde werk: « Etant l'accessoire du droit qu'il garantit, le privilège est de nature commerciale quand la créance présente ce caractère; ce principe permettra de déterminer quel Tribunal statuera sur l'existence du privilège... » enz.

Het lijdt geen twijfel dat de consulaire Rechtbanken doorgaans beslissen over de toekenning of het verwerpen van voorrechten, en dat het merendeel der Rechtbanken het voormeld grondbeginsel toepassen, t.t.z. de theorie van het « accessorium »: de Rechtbank voor Koophandel is bevoegd in de mate dat de oorzaak van de schuldvordering van commerciële aard is.

Bij voorbeeld: De Rechtbank voor Koophandel verklaart zich onbevoegd ratione materiae om te beslissen of de schuldvordering tegenover een faillissement ingebracht door een geneesheer « voor zorgen bij laatste ziekte » bevoorrecht is of niet. (Rechtbank v. Koophandel Gent, 1ste Kamer, 3 april 1937. J.C.Fl. Nr 5687 bl. 26 en de nota, getekend E.V. met de rechtspraak. Zie ook H.R. Gent 16 mei 1914. J.C.Fl. 4240 bl. 181 HR. Gent. 1e K. 7 jan. 1928 J.C.Fl. 4933 bl. 121 en nota E.V. H.R. Gent 3de K. 8 jan. 1931 J.C.Fl. 5114 bl. 38).

In een nota, in de Jurisprudence Commerciale des Flandres gepubliceerd (1902 Nr 2405) ontleedt G.V.D.B. twee belangrijke vonnissen van de Rechtbank voor Koophandel van Gent:

Hoewel hij bekend dat de Rechtbank van Koophandel niet bevoegd is om de rang der voorrechten te regelen, vooral wanneer een dezer voorrechten een « burgerlijke » oorzaak bezit, verdedigt deze schrijver de stelling dat de Rechtbank van Koophandel altijd bevoegd is om een voorrecht toe te kennen, t.t.z. zelfs wanneer het er om gaat vast te stellen of een voorrecht « in de wet bestaat of niet ».

Gaat deze rechtsgeleerde niet wat al te ver?

Hij bekampt inderdaad met zekere ironie een vonnis van de Rechtbank van Luik waarin geschreven staat: « Les Tribunaux Consulaires n'ont pas à trancher ces questions de principe (het al of niet bestaan van een recht) qui sont des points de droit civil pur », en ook een vonnis van de Rechtbank van Leuven waarin geschreven staat: « Le Tribunal consulaire ne peut trancher la question très spéciale de savoir s'il dépend de la volonté des parties contractantes de créer des privilèges en-dehors des formes permises par la loi ». Neen, verklaart het vonnis, want zulks is een kwestie van openbare orde. Die motivering schijnt ons nochtans gegrond.

Maar G.V.D.B. antwoordt: « Comme si les Tribunaux de Commerce étaient nécessairement incompétents dès qu'il s'agit de résoudre une question présentant ce caractère! »

Natuurlijk niet! Is het echter niet wenselijk dat dienaangaande betwistingen tussen Rechtbanken van Eerste Aanleg en Handelsrechtbanken vermeden worden? Wat zou er bv. gebeuren moest in het éne geval

de Handelsrechtbank beslissen dat een bepaald voorrecht in de wet wél bestaat (of op die of andere wijze dient uitgelegd), terwijl de Rechtbank van Eerste Aanleg integendeel in een gelijkaardig geval moest beslissen dat dit voorrecht niet bestaat (of op een verschillende wijze dient geïnterpreteerd?).

Daarom is het dat de oplossing die wij hierboven de vierde hebben genoemd, ons de beste schijnt te zijn, vermits zij toelaat dergelijk conflicten te vermijden, en dat het logisch schijnt aan iedere rechter de stof te onderwerpen die in zijne bevoegdheid en praktijk ligt: wat overigens de reden van bestaan is van de scheiding tussen Rechtbank voor Koophandel en Burgerlijke Rechtbank; dat ten slotte een « burgerlijke » wet liefst en best door « burgerlijke » rechtbanken dient toegepast en uitgelegd.

Zie o.m.: H.R. Gent 28 jan. 1928 R.F. 1930. 421. — Namur III. 1968. — Humblet. 1027. — Bontemps. art. 12 181. — P.B. 2819. — Rép. Pratique Compétence 608. — Brugge 21 nov. 1939. J.C.Fl. Nr 5687. — Verbr. 5 juni 1929. Pas. 1884. I. 227. — H.R. Gent 7 jan. 1928. J.C.Fl. 1929. Nr 4933 en de nota.

A. Van Hauwermeiren

VREDEGERECHT TE NEERPELT

26 november 1958

Vrederechter: M. Roelandts.
Advocaat: M. Hubrechts (Leuven).

Pacht. — Erf van tenminste één hectare. — Vaststelling van de pachtprijs door deskundige.

Artikel 1716 is niet van toepassing, wanneer de pacht een erf betreft van één hectare of meer; wanneer de pachter het bewijs van het bedrag van de pachtprijs niet kan leveren, kan hij de vaststelling daarvan door een deskundige vragen (art. 1716bis B.W.).

De deskundige zal enkel de normale pachtprijs bij de aanvang van de pacht nagaan, daarbij rekening houdende met de algemeen geldende pacht-prijzen in de streek, de bijzonderheden inzake ligging, hoedanigheid van het pachtgoed, enz., dit alles zonder acht te slaan op hetgeen in feite tussen de partijen mocht zijn overeengekomen.

Vrijen-Vanhout t/ Boonen-Schoemans.

Overwegende dat de vordering van eiser ertoe strekt verweerder te horen veroordelen tot het betalen ener som van 7.000 fr., wegens achterstallige pacht voor de jaren 1956 en 1957 en tevens de pachtverbreking te horen uitspreken;

Dat aanlegger beweert dat gedaagde slechts de pacht betaalde voor het jaar 1955; dat gedaagde toegeeft dat de pacht inderdaad een aanvang genomen heeft op 1 januari 1955, maar dat de pacht slechts 500 fr. per jaar bedroeg; dat deze laatste derhalve vraagt de pachtprijs te laten schatten door een deskundige;

Overwegende dat, wanneer er betwisting over de prijs van de mondeling aangegane huur, waarvan de uitvoering begonnen is bestaat en er geen kwijtschrift bestaat zoals in casu —, dan wordt de eigenaar geïnterd op zijn eed, tenzij de huurder verkliest de schatting door deskundigen te vragen; in welk geval de kosten van het deskundig onderzoek te zijnen laste blijven, indien de schatting de door hem opgegeven prijs te boven gaat (art. 1716 B.W.);

Overwegende echter dat art. 1716 op kwestieuze pacht niet van toepassing is, daar het in casu een goed betreft van meer dan één hectare; dat evenwel, wanneer de pachter het bewijs van het bedrag van de pachtprijs niet kan leveren — zoals in casu —, hij de vaststelling ervan, door een deskundige kan vragen; (art. 1716bis B.W.);

Dat verweerder in feite zulke aanstelling van deskundige gevraagd heeft;

Dat deze deskundige enkel de normale pachtprijs bij de aanvang van de pacht zal nagaan, rekening houdend met de algemeen geldende pacht-prijzen in de streek, de bijzonderheden inzake ligging, hoedanigheid eigen aan het pachtgoed, enz., dit alles zonder zich te storen aan hetgeen in feite tussen de partijen mocht overeengekomen zijn; (A.P.R. V° Landpacht, N° 31);

.....

BIBLIOGRAPHIE

Nederland

Hornby John, De Verenigde Naties, (The United Nations), Amsterdam — J. F. Duwaer & Zonen.
Kortmann C.N.M., Principiële bestuurskunde — 's-Hertogenbosch, L.-C. G. Malmberg, (Tilliburgis Publikaties van de katholieke leergangen).

Leyendekkers O., De vestigingswet bedrijven 1954. Wet van 25 februari 1954, Stb. 99 houdende regeling ter bevordering van een goede bedrijfsuitoefening. — Alphen aan den Rijn, N. Samsom, Losbl. in klemband.

Oud P. J., Handboek voor het Nederlands gemeenterecht, Dl. 2. — Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink.
Schendstok B., Fiscale winstbegrippen in Nederland. Deventer, E. E. Kluwer.

Versteeg Th. A., Overzicht van privaatrechtelijke uitspraken van de Hoge Raad. — 's-Gravenhage, A. Jongbloed & Zoon. — 32. Gepubliceerd in het tweede halfjaar van 1958. N° 937-969, VIII, 99 blz. Register bij Dl. 27-Dl. 32; N° 783-969. 28 blz.

Frankrijk

Bardonnet Daniel, Le Tribunal des conflits juge du fond. — Bibliothèque de droit public, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence.

Bequet, La Contrebande. — Prêf. de G. Levasseur. — Libr. Techniques.

Calais-Auloy Jean, Essai sur la notion d'apparence en droit commercial. Bibliothèque de droit privé. — Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence.

Chavrier D'Hostes Colette, Les Conventions bilatérales franco-italiennes de droit international privé. Institut de droit comparé des pays latins de Toulouse. Etudes de droit international privé. — Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence.

Fournier A. et Blancher R., Le Régime juridique et fiscal des sociétés civiles. — A. Fournier.

Kornprobst Bruno, La Notion de partie et le recours pour excès de pouvoir. — Bibliothèque de droit public, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence.

Laufenburger Henry, Histoire de l'impôt, 2° édit. Coll. Que sais-je? — Presses Universitaires de France.
Le Roy Max, L'Evaluation du préjudice corporel, 2° édit. Prêf. de Henri Blum. — Libr. Techniques.

- Monteil Jacques*, La Grâce en Droit français moderne. — Libr. Techniques.
- Pelloux* (sous la direction de *Robert*), Essais sur les Droits de l'Homme en Europe. 1e série, Bibliothèque européenne publiée sous les auspices de l'Institut Universitaire d'Etudes européennes de Turin. — Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence.
- Petitjean Henri*, Fondements et mécanisme de la transmission successorale en droit français et en droit anglais. Etude de droit comparé et de droit international privé. — Bibliothèque de droit privé, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence.
- Sicard Jean*, Tableau des contraventions. — Libr. Techniques.
- Somme Robert*, La Vente à crédit. — Libr. Techniques.
- Vidal Roger*, Code pratique annoté de l'administration municipale, 2e édit. Publications administratives.

Engeland

- Alexandrowicz C.H.A.*, Bibliography of Indian Law. — Bombay Oxfr. U.P.
- Barker Douglas & A.P. Halberstam*, Formation of Private Companies. — Sweet & M.
- Beloff M.*, The American Federal Government. — Home Univ. lib. Oxf. U.P.
- Block E.B.*, The Chemist of Crime. — Cassell.
- Bridges, Yseult*, Two Studies in Crime. — Hutchinson.
- Brown Frank Aubrey*, Lighting Laws at a Glance. — Police Review.
- Coddington F.J.O.*, Laws of Evidence. — Police Review.
- Conlin J.*, Elements of Local and Central Government for the Police Officer. — Cassell.
- Conway J.V.P.*, Evidential Documents. — Blackwell Sc.
- Craigavon, Viscount*, The Houses of Parliament. Tr. into French P. H. J.S.-James, Pride of Britain, Pitkin.
- Cross R. & P.A. Jones*, An Introduction to Criminal Law. — Butterworth.
- Daube D.*, Studies in the Roman Law of Sale. — Oxf. U.P.
- Duhamel J. & J.D. Smith*, Some Pillars of English Law. — Pitman.
- Gale C.J.*, The Law of Easements. — Sweet & M.
- Garfitt N.*, Law of Contrats in a Nutshell. — Sweet & M.
- Ginsberg M.*, Law and Opinion in England in the 20th Century. — Stevens & Sons.
- Graham, George Boughen*, Covenants, Settlements and Taxation, Oyez Practice Notes. Solicitors' Law.
- Hague N.*, Questions and Answers on Real Property. — Sweet & M.
- Harrison B., Fraser*, Advocacy at Petty Sessions. — Sweet & M.
- Hart H.L.A.*, Definition and Theory in Jurisprudence. — Oxf. U.P.
- Hewitt C.R.A.*, Licensing Handbook. — Police Review.
- James P.S.*, General Principles of the Law of Torts. — Butterworth.
- Jennings Sir W.I.*, The Law and the Constitution. — Univ. Lond. P.
- Josling J.F.*, Adoption of Children, Oyez Practice Notes, Solicitors' Law.
- Kennedy A.R.C.I.F.*, Contrats, D8, Business Law & Admin S. Stevens & Sons.
- Ker B.S. Wills*, Probate and Administration. — Sweet & M.

- Matthews A.D.*, Crime Doctor, Memoirs of a Police Surgeon, J. Long.
- Mauing Mauing*, Burma's Constitution. — Nijhoff.
- Milleit J.D.*, Government and Public Administration. — McGraw.
- Morcom J.B.*, Estate Duty Saving. — Butterworth.
- Paul Julius*, The Legal Realism of Jerome N. Frank, A Study of Factskepticism and the Judicial Process. — Nijhoff.
- Pennington R.R.*, The Principles of Company Law. — Butterworth.
- Pollard R.S.W.*, Family Problems and the Law. — Delisle.
- Prideaux F.*, Precedents in Conveyancing, V.G.H.
- Pollitt B.H.A.*, Lawyer's Story. — C. Johnson. Hallett. — Stevens & Sons.
- Rayden W.*, Divorce, 2nd Cumm. Suppt. to J. Jackson & D. H. Colgate. — Butterworth.
- Rivington H.G.*, Law of Property in Land. — Green & R.A. Donell.
- Rowland P.M.B.*, Trust Accounts. — Butterworth.
- Scammell W.S.*, The Councillor. — Shaw & Sons.
- Stevens R.B.*, Questions and Answers on Constitutional Law and Legal History. — Sweet & M.
- Stone J.*, Legal Controls of International Conflict. — Stevens & Sons.
- Weinberg A.*, Attorney for the Dammed. — Macdonald.
- Woodfall W.*, The Law of Landlord and Tenant. — Sweet & M.

Zwitsersland

- Castella Jean*, L'exercice du droit de vote. Rapport... — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1959. — Rapports et communications (de la) Société suisse des juristes, 1959.
- Dürr Charles*, Du Contrat d'agence, Chapitre IV du titre treizième du Code suisse des obligations. — Berne, Freiburg, i. Br. Dürr, 1959.
- Dürr Karl*, Mäklervertrag und Agenturvertrag, Kommentar der art. 412 bis 418 v. des schweizerischen Obligationenrechts. — Freiburg, I. Br. Bern, Dürr, 1959.
- Etter Kurt Herbert*, Vom Einfluss des Souveränitätsgedankens auf das internationale Privatrecht. — Zürich, Polygr. Verlag. (1959).
- Glattfelder Hans*, Die Aktionärbindungs-Verträge. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1959.
- Goldbaum Wenzel*, Verfall und Auflösung der sogenannten Berner Union und Übereinkunft zum Schutz von Werken der Literatur und Kunst. — Berlin, Frankfurt a. M., Vahlen, 1959.
- Häfliger Fritz*, Grundstückverkehr und Hypothekarchrecht. (Ein Lehr- und Nachschlagewerk). — Zürich, Schweizer, Kaufmänn. Verein, 1959.
- Henggeler Josef, Henggeler Emma*, Die Wehrsteuer Begr. von J. und E. H. Fortgeführt von Anton Pestalozzi. — Basel, Verlag für Rechts und Ges. 8° Loseblattform.
- Locher Kurt*, Das interkantonale Doppelbesteuerungsrecht. — Basel, Verlag für Rechts und Ges.
- Müller Peter Felix*, Das Wahlsystem. Neue Wege der Grundlegung und Gestaltung. Mit einer ergänzenden Abh. zum mathemat. Teil von Fridolin Bähler und bibliogr. Anhang. — Zürich, Polygr. Verlag. 1959. Eidgenossenschaft, Bundeskanzlei.
- Patry Robert*, Les accords sur l'exercice des droits de l'actionnaire. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1959.
- Riese Otto Meyer, Alex*, Luft- und weltraumrechtliche Gegenwartsfragen. — Düsseldorf, Ministerium für

Wirtschaft und Verkehr des Landes Nordrhein-Westfalen, 1958.

Scheiwiler Iso, Die religiöse Erziehung des ausserehelichen Kindes nach schweizerischem Privatrecht. — Zürich, Polygr. Verlag, (1959).

Usteri Martin, Ausübung des Stimm- und Wahlrechtes nach freiheitsstaatlichen Prinzipien. — Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1959.

Oostenrijk

Fasching Hans, Walter, Kommentar zu den Zivilprozessgesetzen. — Wien, Manz, 1959.

Heller Viktor, Mietrechtliche Entscheidungen v. Viktor Heller, Felix Jensik, Bd. 10. — Wien, Manz, 1959. Entscheidungen des Jahres 1958.

Linseder Lorenz, Die Sozialversicherung der in der gewerblichen Wirtschaft selbständig Erwerbstätigen. GSPVG u. die anderen einschlägigen Vorschriften. Mit erläuternden Bemerkungen hrsg. v. Lorenz Linseder u. Hellmut Teschner, Loseblattausg. — Wien, Manz, 1959. (Manzsche Ausg. d. österr. Gesetze. Grobe Ausg.)

Strack Ernst, Das Umsatzsteuerrecht in Theorie und Praxis, Gesetze, Verordnungen u. Erlässe mit Erl. Hinweisen auf die Rechtsprechung u. Übersichtl. Tabellen. Bearb. v. Ernst Strack, 3. Aufl. (Loseblattausg.) — Wien, Orac, 1959.

Stifter Alfred, Das Dienstrechtsverfahren. Dienstrechtsverfahrensgesetz, Dienstrechtsverfahrensverordnungen, Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz, Mit Erl. v. Alfred Stifter u. Hanns Waas u. Einem Geleitwort v. Franz Gabriele. — Wien, Österr. Gewerkschaftsbundes.)

Daitsland

Bischoff Hans Albrecht, u. *Viktor Rochlitz*, Die Lohnpfändung, Leitfaden, Kommentar, Formulare u. Tab. Zum Pfändungsschutz d. Arbeitseinkommens f. Gläubiger, Arbeitgeber, Arbeitnehmer u. Vollstreckungsgerichte, Unter Mitarb. von Gerhard Walter, Völlig überarb., Aufl. — Heidelberg, Verl. Ges. Recht u. Wirtschaft 1959, Schriften d. Betriebs-Beraters.

Dahm Georg, Völkerrecht. Bd. I. — Stuttgart, Kohlhammer, 1958.

Doehring Karl, Die Pflicht des Staates zur Gewährung diplomatischen Schutzes. Dt. Recht u. Rechtsvergleichung. — Köln, Berlin, Heymann, 1959, Beiträge zum ausländ. öffentl. Recht u. Völkerrecht.

Dreher Martin, Die Amtshilfe, Die Problematik d. gegenseitigen behördl. Unterstützungspflicht unter bes. Berücks. d. Situation im Bundesstaat. — Göttingen, Schwartz, 1959, Mit Literaturverz.

Eckert Jozef, Sozialversicherungsgesetze (in der Bundesrepublik Deutschland in jeweils geltender Fassung) (Losebl.-Ausg.) Krankenversicherung. (Grundwerk). — München u. Berlin, Beck, 1959.

Ewald Hans, Neues Teilzahlungsrecht. Eine rechtsvergleichende Studie. — Köln, Berlin, Heymann, 1959, Schriftenreihe d. Arbeitskreises f. Absatzfragen.

Faust Fritz, Das Postdamer Abkommen und seine völkerrechtliche Bedeutung. — Frankfurt a. M., Berlin, Metzner, 1959.

Gierschmann Albert, Die Grundlagen des deutschen Steuerrechts, nebst Darstellung der einschlägigen Bestimmungen des bürgerlichen Rechts und des Handelsrechts, Ein systemat. Handbuch f. d. Praxis d. Steuerberatung u. d. Finanzverwaltung, sowie zur Vorbereitung auf d. Fachprüfungen, Unter Mitarb. von Artur Zöllner, Bd. I, Berlin, E. Schmidt, 1959.

Grethlein Gerhard, Jugendgerichtsgesetz, Kommentar. — Berlin, de Gruyter 1959, Sammlung Guttentag.

Hesse Günther, Die alkoholbedingte Fahrunsicherheit. — Berlin, E. Schmidt, 1959, mit Darst. (Gesetz u. Recht.)

Hesse Konrad, Die normative Kraft der Verfassung, Freiburger Antrittsvorlesung. — Tübingen, Mohr, 1959, Recht. u. Staat in Geschichte u. Gegenwart.

Hirsch Ernst Eduard, Das türkische Aktienrecht, Frankfurt a. M., Berlin, Metzner, 1958, Ausländische Aktiengesetze.

Hoeres Otto Jozef, Steuertaktik bei Wertpapiergesetz, Steuerliche Überlegungen bei Erwerb, Verwaltung u. Veräußerung von Wertpapieren. — Bonn, Stollfus, 1959.

Jansen Friedrich u. Gerhard Längrich, Leitfaden des Erbrechts der Deutschen Demokratischen Republik. — Berlin, VEB Dt. Zentralverl. 1959, mit Darst.

Kobs Erwin, Austritt aus Personengesellschaften. — Herne, Berlin, Verl. Neue Wirtschafts-Briefe (1959) kart. mit Lw.-Rücken.

Lauterbach Herbert, Unfallversicherung, Buch, d. Reichsversicherungsordnung. Aufl. Losebl.-Ausg. Nachtr. Stuttgart, Kohlhammer, 1958.

Lorenz Max, Die Verjährung in der deutschen Strafgesetzgebung. — Erg.-Bd.-München u. Berlin, Beck, 1959.

Mitzlaff Albert, Naturschutzgesetzgebung, Aufl. Lübeck, Verl. f. Polizeil. Festschrifttum Schmidt-Römhild, 1959, Kleine Polizei-Bücherei.

Mosiek Ulrich, Die probati auctores in den Ehenichtigkeitprozessen der S.R. Rota seit Inkrafttreten des Codex Iuris Canonici. — Freiburg (i.Br.) Herder, 1959, XIV. 191 S. Freiburger theolog. Studien H.

Pleijfer Gerd, Die Verfassungsbeschwerde in der Praxis. Mit e. Darst. d. Normenkontrollverfahrens auf Antrag e. Gerichts. — Essen, Ellinghaus, 1959.

Pütz Josef, Allgemeines Staatsrecht und Bundesstaatsrecht. 3., überarb. Aufl. — Berlin, E. Schmidt, 1958.

Salzmann Karl, u. *Josef Heinz Eibl*, Bankrecht. Sammlung d. Gesetze Verordnungen usw. über Verfassung, Organisation, Geschäftsbetrieb u. Tarifrecht d. Banken, Sparkassen u. Kreditgenossenschaften in d. Bundesrepublik Deutschland. Losebl.-Ausg. — München, Stutz, 1959.

Schitzerling Manfred, Die vormundschaftsrichterlichen Erziehungsaufgaben, Ein Grundriss über d. vormundschaftsrichterl. Erziehungshilfe. den Sorgerechtsentzug, die Schutzaufsicht u. d. Fürsorgeerziehung (Berlin-Spandau, Neuwed/R.H. Darmstadt) Luchterhand 1959. Jugend im Blickpunkt.

Schlegler Roger, Arbeitsunfall und Schadenersatzpflicht. — Berlin, VEB Dt. Zentralverl. 1959, Arbeitsrecht.

Schmitt Rudolf, Strafrechtliche Massnahmen gegen Verbände, Gleichzeitig ein Beitr. zur Lehre von den strafrechtlichen Unrechtsfolgen. — Stuttgart, Kohlhammer, 1958.

Schulz-Lücke Gerd, Das Verwaltungsgerichtsverfahren in Berlin, Kurzkommentar zum Verfahrensgang u. zur Kostenregelung. — Berlin, Schöneberg, Ohm, 1959.

Vogel Klaus, Öffentliche Wirtschaftseinheiten in privater Hand. Eine verwaltungsrechtl. Untersuchung. — Hamburg, Appel in Komm. 1959, Universität Hamburg, Abhandlungen aus d. Seminar f. öffentl. Recht, Mit Literaturverz.

Zorn Rudolf, Verwaltungsvereinfachung in Staat und Wirtschaft, Vortrag geh. im Rahmen d. Geistigen Begegnungen in d. Böttcherstrasse in Bremen, am 6. Februar 1959, Bremen, Angelsachsen-Verl. 1959.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 juli - 31 juli 1959)

I. Staats- en Administratief Recht

1. *Financiën*. — Bij de wet van 29 juni 1959 (S. 1 juli 1959 - 4894) worden nieuwe voorlopige kredieten komende in mindering van zekere begrotingen voor het dienstjaar 1959, geopend.

2. *Wegverkeer*. — Het K.B. van 20 juni 1959 (S. 2 juli 1959 - 4913) wijzigd het K.B. van 8 april 1954 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer.

3. *Vervoer van personen en zaken*. — Het K.B. van 22 juni 1959 (S. 2 juli 1959 - 4914) wijzigd het algemeen reglement behorende bij het regentsbesluit van 22 mei 1957 tot vaststelling van de technische eisen waaraan de voor het personenvervoer gebruikte voertuigen die benevens de zitplaats van de bestuurder ten minste 9 plaatsen tellen en de voertuigen gebruikt voor het vervoer van zaken moeten voldoen.

4. *Mijndienst*. — Het M.B. van 12 juni 1959 (S. 2 juli 1959 - 4920) stelt de onderverdeling vast van het rijksgebied inzake mijndienst.

5. *Justitie - genademaatregelen*. — Bij K.B. van 2 juli 1959 (S. 3-4 juli 1959 - 4944) werden ter gelegenheid van het huwelijk van prins Albert genademaatregelen uitgevaardigd.

6. *Reglementering - Vuurwapens*. — Het K.B. van 9 juni 1959 (S. 6 juli 1959 - 4971) wijzigd het K.B. van 30 juni 1924 houdende algemeen reglement der proefbaan voor vuurwapens gevestigd te Luik.

7. *Financiën - Lening door de nationale maatschappij voor kleine landeigendommen*. — Bij K.B. van 22 juni 1959 (S. 7 juli 1959 - 4986) wordt de nationale maatschappij voor de kleine landeigendommen er toe gemachtigd onder staatswaarborg een lening van 200 miljoen frank aan te gaan.

8. *Justitie - Inrichting van de hypotheekbewaringen*. — Bij K.B. van 19 juni 1959 (S. 7 juli 1959 - 4989) wordt een commissie ingesteld belast met het onderzoek van sommige vraagstukken betreffende de inrichting van de hypotheekbewaring.

9. *Huisvesting*. — Het K.B. van 19 juni 1959 (S. 7 juli 1959 - 4992) wijzigd het K. B. van 6 mei 1958 tot instelling van gewestelijke commissies voor de huisvesting.

10. *Middenstands-, beroeps-, ambachts- en kredietverlening*. — Het K.B. van 15 juni 1959 (S. 7 juli 1959 - 4995) stelt de uitvoeringsmodaliteiten vast der wet van 24 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden inzake de beroeps-, ambachts- en kredietverleningen.

11. *Landbouw - Jacht*. — Het M.B. van 3 juni 1959 (S. 9 juli 1959 - 5031) stelt het tijdstip vast waarop de jacht op waterwild wordt geopend voor het jaar 1959.

12. *Bestuur der posterijen*. — Bij K.B. van 1 juli 1959 (S. 9 juli 1959 - 5033) worden de frankgedeelten in de boekhouding van het bestuur der posterijen afgeschaft.

13. *Ministerie van Binnenlandse Zaken - Begroting*.

— De wet van 13 juni 1959 (S. 10 juli 1959 - 5051) stelt de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het dienstjaar 1959 vast.

14. *Onderwijs*. — Bij K.B. van 8 mei 1959 (S. 10 juli 1959 - 5061) worden Rijksmiddelbare, Rijkslagere scholen en Rijksinternaten opgericht.

15. *Ministerie van Economische Zaken*. — Het K.B. 10 juni 1959 (S. 11 juli 1959 - 5078) wijzigd het orgaan kader van het Ministerie van Economische Zaken.

16. *Ministerie van Buitenlandse Zaken - Begroting*. — De wet van 22 juni 1959 (S. 11 juli 1959 - 5079) stelt de begroting vast van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel voor het dienstjaar 1959.

17. *Ministerie van Arbeid - Begroting*. — De wet van 26 juni 1959 (S. 13 juli 1959 - 5110) stelt de begroting vast van het Ministerie van Arbeid voor het dienstjaar 1959.

18. *Landbouw*. — Het M.B. van 1 juli 1959 (S. 13 juli 1959 - 5115) stelt het bedrag der premieën toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk sommige melkderivaten voortbrengen, vast.

19. *Verkeerswezen - Autobusdiensten - Geneeskundig toezicht*. — Het K.B. van 15 juni 1959 (S. 13 juli 1959 - 5118) wijzigd het regentsbesluit van 15 mei 1947 houdende regeling van de geneeskundige schifting van en het geneeskundig toezicht op de autobusbestuurders van de openbare autobusdiensten, de taxi- of huurautodiensten of van de andere bij het wetsbesluit van 30 december 1946 bedoelde diensten tot vervoer van personen door middel van automobielen.

20. *Onderwijs*. — Bij K.B. van 26 juni 1959 (S. 14 juli 1959 - 5135) wordt bij de Rijksuniversiteit te Luik het aanvullende wetenschappelijk diploma van studiën betreffende de overzeese vraagstukken ingesteld.

21. *Openbare fondsen en wisselbeurs te Brussel*. — Het K.B. van 7 juni 1959 (S. 15 juli 1959 - 5174) wijzigd de verordening op de openbare fondsen- en wisselbeurs te Brussel.

22. *Uit- en Invoer*. — De M.Ben. van 1 juli 1959 (S. 15 juli 1959 - 5175 en 5176) wijzigen de M.Ben van 11 september 1957 houdende schorsing van de verplichting tot overlegging van een vergunning bij de uit- en invoer van bepaalde goederen.

23. *Riviervisserij*. — Het K.B. van 7 juli 1959 (S. 15 juli 1959 - 5177) wijzigd het K.B. van 13 december 1954 tot uitvoering der wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

24. *Buitenlandse Zaken - Identiteitskaarten van in het buitenland verblijvende Belgen*. — Het K.B. van 13 juli 1959 (S. 15 juli 1959 - 5181) stelt de modaliteiten en voorwaarden vast betreffende de aflevering van de stam- en identiteitskaarten van in het buitenland verblijvende Belgen.

25. *Ministerie van Verkeerswezen - Begroting*. — De wet van 30 juni 1959 (15 juli 1959 - 5196) stelt de begroting vast van het Ministerie van Verkeerswezen voor het dienstjaar 1959.

26. *Onderwijs*. — De wet van 14 juli 1959 (S. 18 juli 1959 - 5266) stelt de gelijkwaardigheid vast tussen de getuigschriften van secundaire, post-secundaire en hogere studiën en de academische graden verleend in België, Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi.

27. *Ruilverkaveling van landeigendommen*. — Het K.B. van 10 juli 1959 (S. 20 juli 1959 - 5290) regelt zekere modaliteiten betreffende de ruilverkaveling

van landeigendommen uit kracht van de wet. De nationale maatschappij voor de kleine landeigendommen verleent haar medewerking aan de ruilverkavelingscommissie o.a. voor het opmaken van de bij de wet van 25 mei 1956 voorgeschreven documenten.

28. *Verkeerswezen. - Bevrachtungskantoren.* — Bij M.B. van 17 juli 1959 (S. 20 juli 1959 - 5393) wordt de werking der bevrachtungskantoren nader bepaald.

29. *Onderwijs.* — Het K.B. van 11 juli 1959 (S. 20 juli 1959 - 5294) regelt de inrichting en de werking van de jury bedoeld in art. 7 der wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens gecoördineerd op 31 december 1949.

30. *Onderwijs.* — Het K.B. van 11 juli 1959 (S. 20 juli 1959 - 5301) stelt de toelatingsvoorwaarden tot de examens voor kandidaten in de handelswetenschappen vast.

31. *Ministerie van arbeid.* — Het K.B. van 17 juli 1959 (S. 21 juli 1959 - 5316) stelt het organiek kader van het Ministerie van Arbeid vast.

32. *Ministerie van sociale Voorzorg.* — Het K.B. van 17 juni 1959 (S. 21 juli 1959 - 5320) stelt het organiek kader van het Ministerie van Sociale Voorzorg vast.

33. *Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.* — Bij K.B. van 17 juli 1959 (S. 21 juli 1959 - 5324) wordt het K.B. van 15 juni 1957, waarbij het organiek kader van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg wordt vastgesteld, opgeheven.

34. *Ministerie van Economische Zaken en Middenstand.* — Het K.B. van 24 mei 1949 (S. 27 juli 1959 - 5394) wijzigd het K.B. van 10 april 1954 tot vaststelling van de schalen verbonden aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand.

35. *Internationale overeenkomst.* — Bij de wet van 12 maart 1959 (S. 28 juli 1959 - 5410) wordt de luchtvaartovereenkomst tussen België en de Bondsrepubliek Duitsland ondertekend te Bonn op 14 april 1956 goedgekeurd.

36. *Landbouw - Jacht.* — De M. besluiten van 29 juni 1959 (S. 29 juli 1959 - 5443) stellen de tijdstippen van opening en sluiting der jacht voor het seizoen 1959-1960 vast.

37. *Financiën. - Nationale instelling voor landbouwkrediet.* — Bij K.B. van 17 juli 1959 (S. 31 juli 1959 - 5482) wordt de grens der verbintenissen van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet verhoogd.

38. *Ministerie van Openbaar Onderwijs. - Begroting.* — De wet van 30 juli 1959 (S. 31 juli 1959 - 5482) stelt de begroting vast van het Ministerie van Openbaar Onderwijs voor het dienstjaar 1959.

39. *Riviervisserij.* — Het K.B. van 25 juni 1959 (S. 31 juli 1959 - 5524) wijzigd het K.B. van 13 december 1954 tot uitvoering van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij.

40. *Verkeerswezen. - Bevrachtungskantoren.* — Bij M.B. van 17 juli 1959 (S. 20 juli 1959 - 5393) wordt de werking der bevrachtungskantoren nader bepaald.

II. Rechterlijke Inrichting

41. *Justitie. - Politierechtbank Antwerpen.* — Bij de wet van 30 juni 1959 (S. 9 juli 1959 - 5030) wordt het getal van de rechters in de Politierechtbank van Antwerpen op 3 gebracht. De langst benoemde rechter verdeelt de dienst.

42. *Justitie. - Uitbreiding van de rechtsmacht van het Hof van Cassatie.* — De wet van 15 juni 1959 (S. 9 juli 1959) wijzigd de wet van 15 april 1924 waarbij de rechtsmacht van het Hof van Cassatie tot Belgisch-Congo wordt uitgebreid.

III. Economisch Recht

43. *Handel en gebruik van phitopharmaceutische producten.* — Het K.B. van 11 juli 1959 (S. 16 juli 1959 - 5229) wijzigd het K.B. van 31 mei 1958 houdende reglementering van het bewaren, verkopen en gebruiken van pesticiden en phitopharmaceutische producten.

44. *Kolennijverheid en handel.* — De wet van 14 juli 1959 - 5349) reglementeert de kolennijverheid en -handel.

45. *Handel in slaap- en verdovende middelen.* — Het K.B. van 6 juli 1959 (S. 27 juli 1959 - 5393) wijzigd het K.B. van 31 december 1930 omtrent de handel in slaap- en verdovende middelen.

46. *Economische zaken.* — Het M.B. van 13 juli 1959 (S. 27 juli 1959 - 5395) stelt de voorwaarden en modaliteiten vast tot erkenning van provinciale en regionale comité's voor economische expansie.

47. *Handel in methylalkool.* — Het M.B. van 9 juli 1959 (S. 25 juli 1959 - 5361) reglementeert de handel in methylalkool.

IV. Arbeidsrecht en Maatschappelijk Hulpbetoon

48. *Arbeidsduur - Grootwarenhuizen.* — Het K.B. van 22 juni 1959 (S. 1 juli 1959 - 4895) stelt de duur van de werkelijke arbeid der werknemers tewerkgesteld in sommige diensten der grootwarenhuizen vast.

49. *Volksgezondheid. - Nationaal Werk voor Kinderderwelzijn.* — Het K.B. van 10 juni 1959 (S. 7 juli 1959 - 4990) stelt het beloop vast der rijksbijdragen voor 1958 in de werkingskosten van de door het Nationaal Werk voor Kinderderwelzijn beheerde of erkende koloniën en van de toelagen voor vacante huizen en koloniën, dagkuren, moederhuizen, dag- en nachtkinderbewaarplaatsen.

50. *Rust- en overlevingspensioen voor zeelieden der koopvaardij.* — Het K.B. van 26 mei 1958 (S. 16 juli 1959 - 5194) wijzigd dit van 3 september 1958 tot vaststelling van de gewaarborgde minimum bedragen van het rust- en overlevingspensioen voor zeelieden der koopvaardij.

51. *Ziekte- en invaliditeitsverzekering.* — Het K.B. van 17 juni 1959 (S. 25 juli 1959 - 5358) wijzigd het organiek K.B. van 22 september 1955 betreffende de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

52. *Maatschappelijke Zekerheid. - Vaststelling van bijslagen.* — Het K.B. van 14 juli 1959 (S. 29 juli 1959 - 5434) wijzigd het K.B. van 30 september 1958 tot wijziging van het regentsbesluit van 16 januari 1945 betreffende de werking van de R.M.Z. Mits bepaalde voorwaarden en met inachtneming van bepaalde termijnen wordt aan de werkgever die aan de R.M.Z. bijslagen en nalatigheidsintresten verschuldigd is vrijstelling van bijslagen en intresten verleend.

53. *Maatschappelijke zekerheid. - Internationale administratieve schikking.* — In het Staatsblad van 30 juli 1959 - 5469, verscheen de tekst van de administratieve schikking in verband met de modaliteiten van toepassing van het verdrag betreffende de sociale zekerheid tussen België en het Verenigd Koninkrijk Groot-Brittannië en Noord-Ierland, ondertekend te Brussel op 20 mei 1957.

V. Fiscaal Recht

54. *Accijnzen*. — In het Staatsblad van 7 juli 1959 - 4987 verscheen de tekst van een akkoord betreffende de verrekening van de accijnzen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Nederland.

55. *Inkomstenbelastingen*. — De wet van 13 juni 1959 (S. 27 juli 1959 - 5386) wijzigt art. 52 der samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen. Deze wet treedt in werking met ingang van het dienstjaar 1959 doch is niet toepasselijk op de aanslagen bij navordering van rechten aan dit dienstjaar verbonden.

56. *Inkomstenbelastingen*. — De wet van 13 juli 1959 (S. 27 juli 1959 - 5387) wijzigt de op 15 januari 1948 samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen tot bestrijding van de fiscale ontduiking. Deze wet omvat 16 artikelen.

57. *Financiën*. - *Fiscale ontheffingen*. — Bij de wet van 15 juli 1959 (S. 28 juli 1959 - 5424) worden tijdelijke fiscale ontheffingen met het oog op het begunstigen van aanvullende beleggingen ingevoerd.

58. *Financiën*. - *Aanslag der meerwaarde*. — De wet van 15 juli 1959 (S. 29 juli 1959 - 5425) wijzigt tijdelijk het aanslag-regime der meerwaarde met het oog op het bevorderen der belegging.

59. *Financiën*. - *Opslorping of fusie van vennootschappen*. — De wet van 15 juli 1959 (S. 28 juli 1959 - 5428) stelt de voorwaarden en modaliteiten vast tot de bevordering van de opslorping of fusie van vennootschappen en de inbreng van bedrijfstakken.

60. *Invoerrechten*. — Bij de wet van 10 juni 1959 (S. 30 juli 1959 - 5458) worden verschillende K.Ben betreffende de invoer van producten bedoeld in het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal alsmede betreffende het tarief van invoer bekrachtigd.

61. *Invoerrechten*. — De wet van 10 juni 1959 (S. 30 juli 1959 - 5459) bekrachtigt het K.B. van 24 december 1957 betreffende het tarief van invoerrechten.

62. *Belgisch-Luxemburgs-Nederlandse douaneovereenkomst*. — Bij de wet van 10 juni 1959 (S. 30 juli 1959 - 5460) wordt het zestiende en het zeventiende protocol bij de Belgisch-Luxemburgs-Nederlandse douaneovereenkomst goedgekeurd, terwijl deze wet verder de K.B.en van 21 september 1957 en van 31 januari 1958 bekrachtigt.

H. Boonen

MEDEDELINGEN

Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel

Wij ontvangen van het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel onderstaand schrijven:

Brussel, 16 september 1959

Geachte Heer Hoofdredakteur,

Betreft: taalgebruik in de commissie van advies inzake wetenschappelijke talenttelling en in de nationale raad voor wetenschappelijk onderzoek.

Het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel is zo vrij U hieronder voor publicatiedoeleinden een bericht ter zake te laten geworden.

Bericht: Taalgebruik in nationale commissies.

Standpunt van de Heer Eyskens.

Op 18 oogst is het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel tussengekomen bij de Heer Eerste-Minister ten voordele van het gebruik van het Neder-

lands in de commissie van advies inzake wetenschappelijke talenttelling en in de nationale raad voor wetenschappelijk onderzoek, waarvan de oprichting wordt voorzien.

Het bestuur van het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel ontving van de Heer Eyskens volgend antwoord:

«U hebbe de verzekering dat dit probleem mijn »volle aandacht gaande houdt en dat er trouwens »zal worden over gewaakt dat het gebruik van het »Nederlands tijdens de werkzaamheden van deze »kommissies zal worden gewaarborgd».

De stellingneming van het hoofd van de regering diene tot voorbeeld voor de andere Ministers onder wier departementen talrijke andere nationale commissies en raden ressorteren, waarin onder allerlei voorwendsels het Nederlands practisch als werktal uitgesloten wordt.

Met de meeste hoogachting.

Namens V.V.O.

Lic. G. Jassogne,
Bestuurslid.

Dr. F. Bové,
Algemeen Voorzitter.

TIJDSCHRIFTEN

Nederlands Juristenblad: jrg. 1959 - n° 32:

J. Kist, Verwijzing in hoger beroep ingevolge Art. 157 a Rv. — W. M. Th. Adriaansens, Eigendom van gebouwen. — R. W. J. C. De Menthon Bake †. — G. A. Jansen Op De Haar, Samenloop van rechtvoorordeningen. — W. F. C. Van Hattum, Over fietsen en bromfietsen.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie: jrg. 1959 - n° 4598:

J. C. van Oven, Verzorgingsrecht van de langstlevende echtgenoot (I). — Boekbespreking door Mr. H. Winkel, Kinderrecht, H. de Bie, 1e stuk (civielrechtelijk deel) bewerkt door Mr. M. B. van de Werk. — R. D. Kollewijn, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (IX).

Journal des Tribunaux: jrg. 1959 - n° 42646:

E. De Le Court, Considérations historiques et d'actualité sur les circonstances atténuantes et la correctionnalisation en Belgique.

La Revue Administrative: jrg. 1959 - n° 70:

J. Blondeau, Les districts urbains et le district de la Région de Paris. — P. Gouset, La surpopulation mondiale et l'avenir de l'Europe. — Le Clere, Origine sociale et culture générale des Cadres supérieurs de la Police. — J. Caritey, Politique, administration et administrateurs. — de Necker à Joubert. — M. Rousseau, La loi du 4 août 1956 et l'intégration dans les Cadres métropolitains des Fonctionnaires et Agents statutaires français des administrations et services publics marocains. — J. Georgel, Les principes généraux du droit et l'autorité réglementaire. — Répertoire analytique. — J. P. Bluyes, Un aspect de la réforme administrative. — J. Goubert, Le Vie départementale et Municipale. — J. P. Jerabek, La Vie Administrative à l'Etranger. — R. Perol, Administration et productivité: Le perfectionnement de l'organisation et de la conduite des entreprises au niveau européen. — H. Laubignat, Les moyens matériels de l'organisation administrative.

Recueil Dalloz: jrg. 1959 - n° 30:

C. Giverdon, La réforme de la procédure par défaut.